

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach
w 2010 roku**

Siedlce, maj 2011

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej.....	4
1. Informacje ogólne	4
2. Klienci pomocy społecznej.....	5
3. Zadania własne gminy	10
3.1 Praca socjalna.....	13
3.2 Zasiłki okresowe.....	15
3.3 Zasiłki stałe	16
3.4 Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	17
3.5 Schronienie	17
3.6 Usługi opiekuńcze	18
3.7 Świadczenia realizowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	18
3.8 Zasiłki celowe.....	19
3.9 Sprawienie pogrzebu.....	20
3.10 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt.....	20
4. Zadania zlecone gminy	21
4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze	22
4.2 Środowiskowy Dom Samopomocy	23
4.3 Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy	27
4.4 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	27
5. Zadania własne powiatu	27
5.1 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa.....	28
5.2 Rodziny zastępcze	30
5.3 Zapewnienie dzieciom opieki w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych.....	31
5.4 Współpraca z rodzinami naturalnymi dzieci umieszczonych w zastępczych formach opieki.....	32
5.5 Pomoc udzielana usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych	33
6. Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.....	35
III. Świadczenia rodzinne	40
1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych	40
2. Realizacja świadczeń rodzinnych.....	42
IV. Fundusz alimentacyjny	46
1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	46
2. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych	47
V. Realizacja zadań wynikających z innych ustaw	49
1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	49
2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	51

3. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	52
VI. Pozostała działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	53
1. Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej	53
2. Projekt „Stawiam na siebie!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.....	54
3. Prace społecznie użyteczne.....	56
4. Współpraca z organizacjami i instytucjami	58
VII. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	60
VIII. Podsumowanie	62
Załącznik nr 1 Zestawienie wydatków budżetowych za lata 2009 – 2010	67
Załącznik nr 2 Zestawienie dochodów budżetowych za lata 2009 – 2010	73
Załącznik nr 3 Zestawienie wydatków poniesionych w 2010 r. na realizację Projektu „Stawiam na siebie!”	77

I. Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach jest jednostką organizacyjną Miasta Siedlce powołaną do realizacji zadań samorządu gminnego i powiatowego, w szczególności z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków budżetu miasta i budżetu państwa, a także ze środków finansowych pozyskiwanych z funduszy unijnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Zadania Ośrodka określają w szczególności następujące ustawy:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536);
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

1. Informacje ogólne

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb i usamodzielnienia. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, przez działania profilaktyczne (głównie pracę socjalną, poradnictwo, interwencję kryzysową).

Pomoc społeczna polega w szczególności na udzielaniu przewidzianych ustawą świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych), pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są na podstawie decyzji administracyjnej. Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją. W 2010 roku wydano **13.735 decyzji administracyjnych** z zakresu pomocy społecznej, w tym:

- 13.335 decyzji z zakresu zadań własnych – (w tym 592 decyzji odmownych),
- 400 decyzji z zakresu zadań zleconych – (w tym 3 decyzje odmowne).

Od decyzji przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Dyrektora Ośrodka. W 2010 roku do SKO przekazano 43 odwołania. W 34 sprawach decyzja została utrzymana w mocy, 9 decyzji zostało uchylonych i sprawy zostały przekazane do ponownego rozpatrzenia.

2. Klienci pomocy społecznej

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie, mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadającym zezwolenie na osiedlenie się, zgodę na pobyt tolerowany lub status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje **osobom i rodzinom, których miesięczny dochód netto nie przekracza** ustawowego kryterium dochodowego, **które wynosi:**

- dla osoby samotnie gospodarującej – **477,00 zł**;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – **351,00 zł** na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z następujących powodów (określonych w art. 7 ww. ustawy):

- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- alkoholizmu lub narkomanii,
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Należy zaznaczyć, że w większości rodzin objętych świadczeniami z pomocy społecznej współwystępuje kilka problemów.

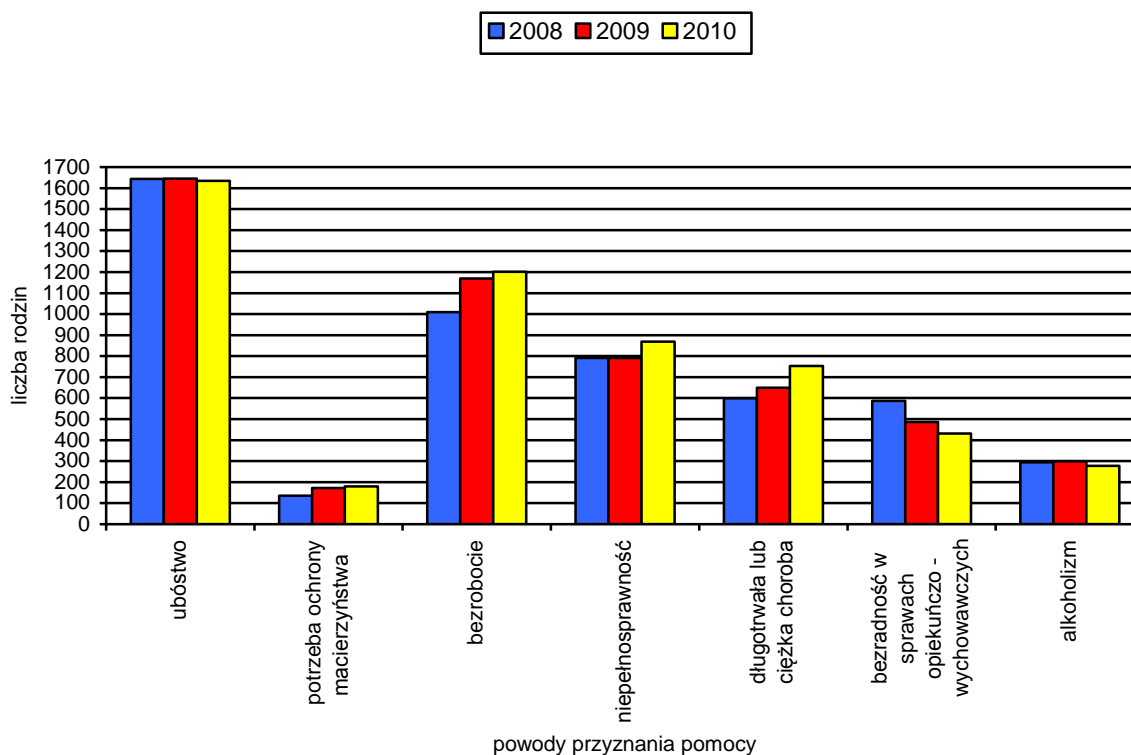
W 2010 roku świadczeniami z pomocy społecznej objęto 2.586 rodzin, (5.925 osób w tych rodzinach). W 2009 r. 2.502 rodziny i 5.739 osób w rodzinie, nastąpił wzrost odpowiednio o 3,36 % i 3,24%. Należy zaznaczyć, że niezmiennie od 2006 roku kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej, przy rosnącym poziomie płacy minimalnej, wzroście rent i emerytur oraz innych świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego (np. świadczeń rodzinnych), wykluczyło część rodzin z możliwości otrzymania świadczenia.

Tabela 1 Główne powody przyznawania pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w latach 2008 – 2010

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin*			Liczba osób w rodzinach		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Ubóstwo	1644	1645	1635	3972	3884	3642
Bezdomność	46	52	59	47	52	71
Potrzeba ochrony macierzyństwa	136	172	180	550	708	628
Bezrobocie	1009	1169	1202	2745	2974	2923
Niepełnosprawność	791	791	869	1464	1485	1583
Długotrwała lub ciężka choroba	599	649	753	1045	1205	1394
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	587	486	432	2209	1791	1388
Alkoholizm	295	299	277	530	558	485
Narkomania	23	17	18	41	41	32
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	28	31	30	44	43	41
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze	21	28	35	26	31	47
Zdarzenie losowe	2	4	5	5	16	16

* W jednej rodzinie może występować kilka problemów

Dominujące powody przyznawania pomocy w latach 2008 - 2010

Głównym powodem przyznawania pomocy rodzinom w 2010 roku, podobnie jak w latach poprzednich, było **ubóstwo**. Czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na poziom ubóstwa są w szczególności bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, uzależnienia i te problemy obok ubóstwa są dominującymi wśród problemów przyznawania pomocy.

Skala występowania problemu **bezrobocia** utrzymuje tendencję wzrostową, aczkolwiek wzrost w roku sprawozdawczym, względem roku poprzedniego, był niewielki i wyniósł **2,82 %**. Pomocą społeczną z powodu bezrobocia objęto **1.202 rodziny**.

W ostatnich latach następuje wzrost liczby rodzin otrzymujących pomoc z powodu **długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności**. W 2010 roku problem długotrwałej lub ciężkiej choroby stwierdzono w **753 rodzinach**, co stanowi **wzrost o 16,02 %** w stosunku do roku poprzedniego. **Niepełnosprawność** występowała natomiast w **869 rodzinach**, co stanowi **wzrost o 9,86 %** w porównaniu do roku poprzedniego.

W 2010 roku problem **bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego** został stwierdzony w **432 rodzinach**. Skala występowania problemu na przestrzeni ostatnich lat wykazuje tendencję spadkową (2010 r. spadek o 11,11 %), nadal jednak pozostaje on jednym z wiodących problemów społecznych.

W 2010 roku w **potrzeba ochrony macierzyństwa** była powodem trudnej sytuacji życiowej stwierdzonym w **180 rodzinach**. Problem ten na przestrzeni lat wykazuje tendencję wzrostową, przy czym w 2010 roku odnotowano wzrost na poziomie 4,65 %.

Poważnym, niejednokrotnie trudnym do zdiagnozowania jest **problem alkoholizmu**. W 2010 roku problem ten stwierdzono w **277 rodzinach**. W porównaniu do 2009 roku, nastąpił spadek o 6,65 %.

Strukturę rodzin objętych pomocą społeczną prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2 Typy rodzin objętych pomocą społeczną*

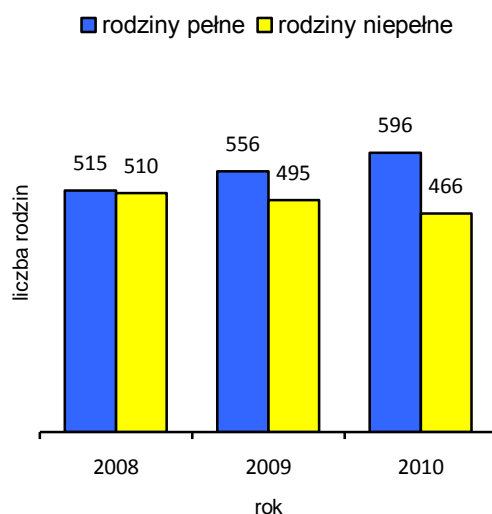
Wyszczególnienie	Liczba rodzin					
	2008	%	2009	%	2010	%
Rodziny ogółem	2377	100	2502	100	2586	100
o liczbie osób w rodzinie						
1	1086	45,69	1203	48,08	1262	48,8
2	379	15,94	375	14,99	378	14,62
3	357	15,02	349	13,95	364	14,08
4	275	11,57	315	12,59	296	11,45
5	155	6,52	155	6,2	174	6,73
6 i więcej	125	5,26	105	4,2	112	4,33
Rodziny z dziećmi ogółem	1025	43,12	1051	42,01	1062	41,07
o liczbie dzieci						
1	356	34,73	372	35,39	412	15,93
2	333	32,49	351	33,4	319	12,34
3	175	17,07	184	17,51	198	7,66
4	98	9,56	82	7,8	75	2,9
5	32	3,12	33	3,14	38	1,47
6	16	1,56	16	1,52	14	0,54
7 i więcej	15	1,46	13	1,24	6	0,23
Rodziny niepełne ogółem	510	21,46	495	19,78	466	18,02
o liczbie dzieci						
1	204	8,58	218	8,71	204	7,89
2	162	6,82	141	5,64	133	5,14
3	84	3,53	87	3,48	71	2,75
4 i więcej	60	2,52	49	1,96	58	2,24
Rodziny bez dzieci, o liczbie osób w rodzinie 2 i więcej	266	11,19	248	9,91	262	10,13

*w tabeli zawarto informację o liczbie rodzin i udziale poszczególnych grup i podgrup rodzin w ogólnej liczbie rodzin

Największą grupę osób objętych pomocą społeczną stanowiły **osoby samotnie gospodarujące** (48,8 % ogółu rodzin). Udział osób samotnie gospodarujących w ogólnej licznie rodzin objętych pomocą MOPR w ostatnich latach rośnie.

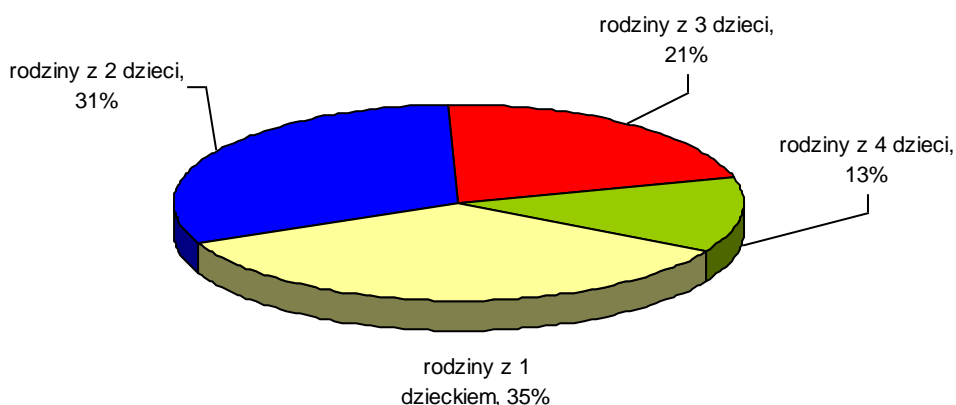
Grupa **rodzin z dziećmi** stanowiła w 2010 roku 41,07 % ogółu rodzin. Udział tej grupy rodzin nieznacznie zmalał w porównaniu do lat poprzednich. W grupie rodzin z dziećmi znaczącą grupę (43,88 %) stanowiły **rodziny niepełne**. W ostatnich latach udział tej grupy rodzin systematycznie zmniejsza się. Kształtowanie się zjawiska w latach w latach 2008 – 2010 przedstawia wykres.

Rodziny z dziećmi korzystające z pomocy społecznej w latach 2008 - 2010

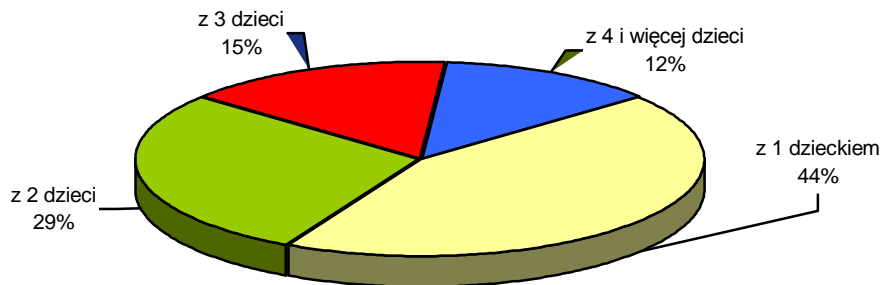

Strukturę rodzin z dziećmi i rodzin niepełnych korzystających z pomocy MOPR w 2010 roku zilustrowano na kolejnych wykresach.

Rodziny pełne korzystające z pomocy społecznej w 2010 roku

Rodziny niepełne korzystające z pomocy społecznej w 2010 roku

3. Zadania własne gminy

Do zadań własnych gminy należy, m.in.:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Realizując zadania własne gminy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w 2010 roku udzielił pomocy **2.292 rodzinom** (5.284 osobom w rodzinach). W porównaniu do 2009 r., w którym pomocą objęto 2.129 rodzin, nastąpił wzrost o 7,66 %.

W tabeli nr 3 zawarto informacje na temat świadczeń pieniężnych i niepieniężnych realizowanych w ramach zadań własnych gminy w latach 2008 – 2010.

Tabela 3 Realizacja świadczeń w ramach zadań własnych gminy w latach 2008 – 2010

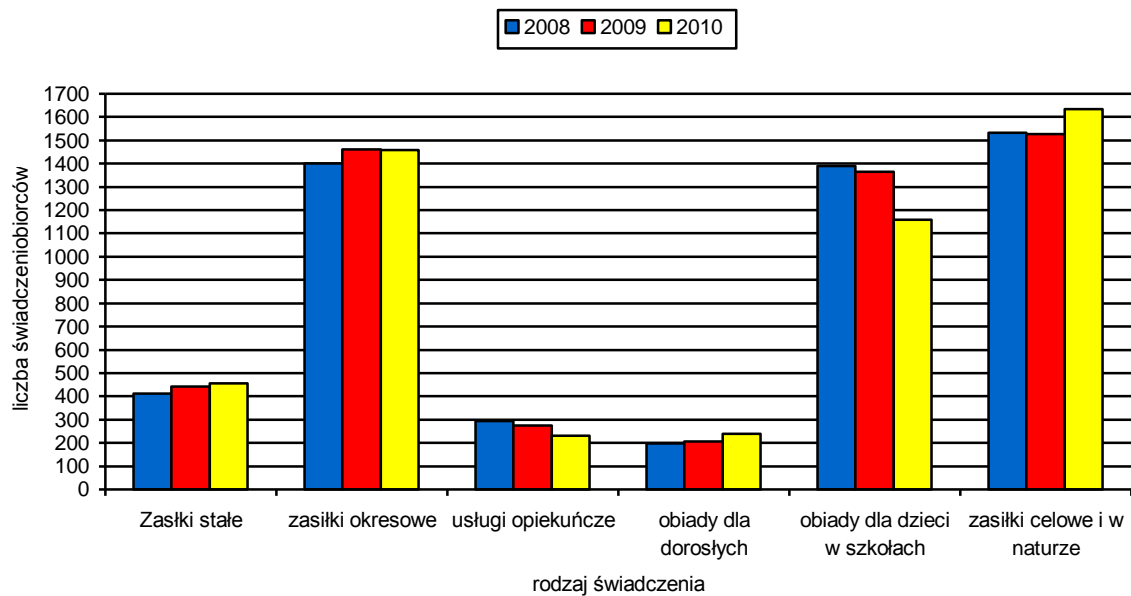
L.p.	Rodzaje świadczeń	Liczba osób, którym przyznano pomoc			Liczba świadczeń			Wydatki w zł		
		2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
1.	zasiłki stałe ¹	411	442	456	4.018	4.241	4.551	1.402.367	1.514.052	1.618.518
2.	zasiłki okresowe	1.401 rodzin	1.462 rodziny	1.402 rodziny	9.157	9.186	8.250	2.132.524	2.175.439	1.845.205
3.	schronienie (noclegownia PKPS)	47	44	52²	9.383	9.113	9.430	225.470	235.600	239.000
4.	usługi opiekuńcze (świadczone przez PKPS)	293	274	231	113.539	109.042	96.018	948.545	1.058.936	1.042.142
5.	obiady dla najuboższych (dorosłych) (w Inst. Kofoeda)	198	205	240	20.330	23.241	26.314	96.272	106.489	131.456
	obiady dla dzieci w szkole i przedszkolu	1.390	1.366	1.158	190.535	173.488	148.468	559.847	499.508	474.399
6.	zasiłki celowe i w naturze (m.in. na dożywianie, opał, leki, odzież, bilet)	1.532 rodziny	1.527 rodzin	1.590 rodzin	4.063	4.140	4.003	1.455.473	1.288.895	1.479.321
7.	sprawienie pogrzebu	6	18	22	6	18	22	9.050	11.410	11.913
8.	odpłatność miasta za pobyt osób w dps na terenie innej gminy	28	33	32	302 ³	337 ³	349³	401.438	501.361	594.103
9.	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, niepodlegające obowiązkowi ubezpiecz. zdr. z innego tytułu	352	386	409	3.451	3.694	4.003	113.049	121.499	122.852
10.	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w CIS	45	49	65	247	341	317	9.750	13.626	11.548

¹ zasiłki stałe są zadaniem własnym gminy od 1.08.2009 r.,

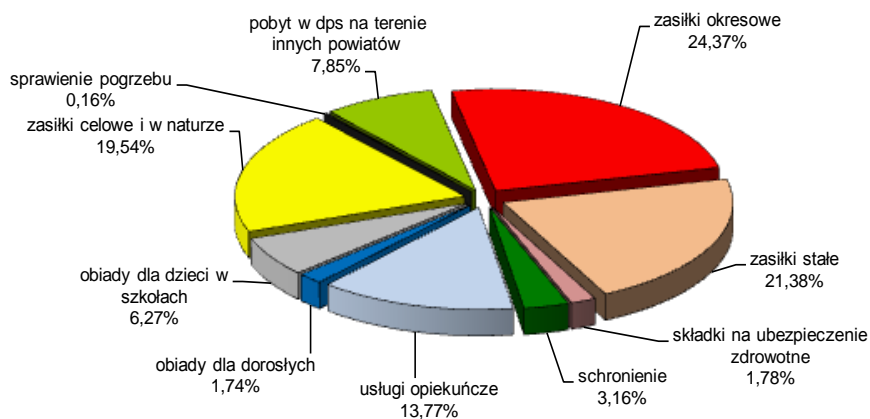
² spoza Siedlec 8 osób

³ świadczenia liczone w miesiącach

Realizacja wybranych świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy w latach 2008 - 2010

Realizacja zadań własnych gminy w 2010 roku wg wydatków

Z zaprezentowanych danych wynika, że w okresie sprawozdawczym największa liczba świadczeniobiorców objęta została pomocą w formie zasiłku celowego, na co ma wpływ wyższe kryterium dochodowe stosowane przy udzielaniu pomocy na dożywianie. Największe wydatki poniesione zostały natomiast na wypłatę zasiłków okresowych.

3.1 Praca socjalna

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi klientom. Pomocą w formie pracy socjalnej objęci są praktycznie wszyscy klienci Ośrodka. Permanentnej pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono natomiast **1.411 rodzinom** (w 2009 roku – 1.204 rodzinom), w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 193 rodzinom.

Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Bardzo często praca socjalna jest jedyną efektywną metodą dotarcia do klienta i udzielenia mu pomocy poprzez długotrwałe wsparcie. W pracy socjalnej niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości oraz wypracowanie planu pomocy.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej można podzielić na następujące grupy:

- działania ukierunkowane na poprawę warunków materialnych – realizowane poprzez pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno – rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego oraz informowanie o uprawnieniach i motywowanie do skorzystania z nich, a także pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem domowym, we właściwym hierarchizowaniu potrzeb (np. poprzez wspólne z klientem zakupy);
- działania ukierunkowane na poprawę funkcjonowania rodziny – realizowane poprzez poradnictwo i edukację w obszarze opieki nad dziećmi i wychowywania dzieci, pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym i motywowanie do skorzystania z takiego poradnictwa oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień). W toku pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracują m. in. z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;
- działania ukierunkowane na poprawę warunków mieszkaniowych – realizowane w szczególności poprzez pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej (złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie zaległości na raty) oraz mobilizowanie do wykonania prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;
- działania na rzecz osób bezrobotnych – realizowane poprzez informowanie o możliwości uczestnictwa w pracach społecznie – użytecznych, możliwości realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, o szkoleniach

- i kursach realizowanych przez MOPR w ramach projektu systemowego, motywowanie i kierowanie do udziału w powyższych formach aktywizacji zawodowej, motywowanie do aktywnego działania w zakresie poszukiwania pracy;
- działania na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych – ukierunkowane na zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. **Kontrakt socjalny** można zdefiniować, jako umowę określającą zamierzony cel działania oraz uprawnienia i zobowiązania zarówno klienta, jak i pracownika socjalnego w dążeniu do realizacji celu. Może być zawierany w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, celem wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Postanowienia kontraktu, jako dwustronne uzgodnienia, dostosowane są do sytuacji i możliwości konkretnej osoby. Zawierają z jednej strony zobowiązania zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego, w szczególności dotyczące aktywizacji zawodowej (podjęcie pracy, prac społecznie użytecznych, realizację Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, udział w kursach umożliwiających zdobycie kwalifikacji zawodowych, np. organizowanych przez MOPR w ramach projektu współfinansowanego ze środków EFS lub organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy), podjęcie lub kontynuowanie leczenia odwykowego, utrzymanie abstynencji. Obowiązek realizacji tych zobowiązań spoczywa na podopiecznym. Z drugiej strony kontrakt socjalny zawiera zobowiązanie Ośrodka do udzielania pomocy podopiecznemu, w tym pomocy pieniężnej. W przypadku, gdy klient, bez uzasadnionej przyczyny, nie wywiązuje się z zawartych w kontrakcie postanowień, pracownik socjalny może ograniczyć bądź odmówić udzielenia pomocy pieniężnej.

W **2010 roku** w oparciu o **520 kontraktów socjalnych** prowadzono pracę socjalną z **914 osobami** (w 2009 roku – 392 kontrakty socjalne, w 2008 roku – 334 kontrakty socjalne). Dane wskazują na to, że wykorzystanie tego narzędzia pracy socjalnej systematycznie wzrasta.

W 2010 roku kontrakty socjalne zawierane były w celu:

- skierowania osób do wykonywania prac społecznie użytecznych – 283 kontrakty (54 %),

- skierowania osób do udziału w szkoleniach i kursach realizowanych w ramach Projektu „Stawiam na siebie!” – 93 kontrakty (18 %),
- skierowania osób do Centrum Integracji Społecznej w celu podjęcia realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego – 73 kontrakty (14 %),
- motywowanie do podjęcia terapii w poradni leczenia uzależnień i zachowania abstynencji – 71 kontraktów (14 %).

61 % kontraktów socjalnych (tj. 320) realizowanych w 2010 roku **zakończono pozytywnie**, osiągając cel zawarty w kontrakcie, 8 % kontraktów socjalnych (tj. 40) zakończono przed upływem okresu, na jaki zostały zawarte (głównie z powodu złego stanu zdrowia klienta lub podjęcia pracy przez klienta), 6 % kontraktów socjalnych (tj. 31) pozostawało w realizacji na dzień 31.12.2010 r., **25 % kontraktów socjalnych** (tj. 129) **zostało zerwanych**.

Głównym powodem zerwania postanowień kontraktu socjalnego w 2010 roku było:

- przerwanie abstynencji lub terapii w poradni leczenia uzależnień – 44 % kontraktów zerwanych (84 % zawartych w tym celu),
- zaprzestanie wykonywania prac społecznie użytecznych – 32 % kontraktów zerwanych (15 % zawartych w tym celu),
- nieobecność na zajęciach realizowanych w ramach Projektu „Stawiam na siebie!” – 12 % kontraktów zerwanych (16 % zawartych w tym celu),
- nieprzystąpienie lub przerwanie realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej – 11 % kontraktów zerwanych (15 % zawartych w tym celu).

W sytuacji zerwania postanowień kontraktu socjalnego pracownik socjalny stosował sankcje przewidziane w kontrakcie.

Kontrakt socjalny jest dobrym narzędziem pracy socjalnej. Skutecznie mobilizuje osoby do aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów, wyzwala z bierności i często wyuczonej bezradności. Z drugiej strony pozwala zidentyfikować i wyeliminować z pomocy społecznej osoby i rodziny, które nie są zainteresowane podjęciem własnych starań zmierzających do poprawy ich trudnej sytuacji życiowej, a jedynie korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej.

3.2 Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe są podstawową formą pomocy pieniężnej. Jest to pomoc obowiązkowa przyznawana w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, oczekiwanie na możliwość utrzymania lub nabycia

uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Kwotę zasiłku ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a posiadany dochodem. Obowiązkowa wysokość zasiłku okresowego wynosi 50 % różnicy, nie mniej niż 20 zł miesięcznie i jest finansowana z dotacji celowej z budżetu państwa.

W 2010 r. zasiłki okresowe otrzymało **1.402 rodziny** (3.429 osób w rodzinach), **o 60 rodzin**, tj. **o 4,10 % mniej** niż w roku poprzednim). Najwięcej rodzin otrzymało zasiłki okresowe z powodu bezrobocia – 1.024 rodzin, tj. 73,04 % wszystkich rodzin objętych tą formą pomocy.

Na zasiłki okresowe w 2010 roku poniesiono wydatki w kwocie **1.845.205 zł**, w tym 22.005 zł ze środków z budżetu Miasta. Wydatki były niższe od poniesionych w 2009 roku o 15,18 %. **Średnia wysokość** wypłaconego świadczenia wyniosła **223,66 zł** i była niższa od średniej wysokości zasiłku wypłaconego w 2009 r. o 5,56 %.

Każda rodzina otrzymała średnio 5,88 świadczenia, tzn. że była objęta pomocą przez mniej niż 6 miesięcy. W 2009 roku każda rodzina otrzymała średnio 6,28 świadczenia, w 2008 roku – 6,54 świadczenia, w 2007 roku – 6,86 świadczenia. Powyższe wskazuje na to, że **systematycznie skraca się okres korzystania rodzin ze świadczeń z pomocy społecznej**.

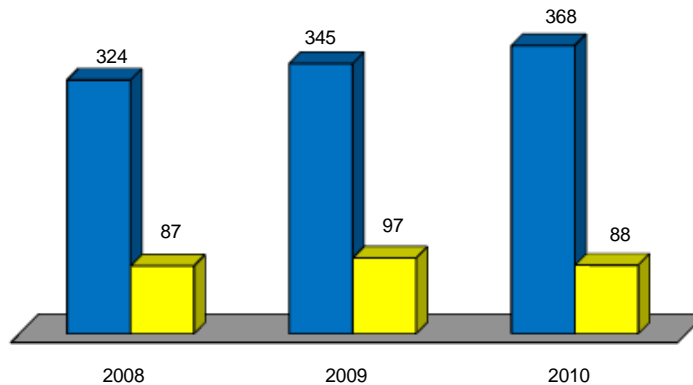
3.3 Zasiłki stałe

Zasiłek stały jest świadczeniem przyznawanym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym ustawowe kryterium dochodowe. Kwotę zasiłku ustala się w wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie, jednak nie mniej niż 30 zł miesięcznie i nie więcej niż 444 zł miesięcznie (w przypadku osoby samotnie gospodarującej).

W 2010 roku tą formą pomocy objętych było **456 osób**, o 3,17 % więcej w stosunku do 2009 roku. Wydatki na zasiłki stałe w 2010 roku wyniosły **1.618.518 zł**, z czego kwotę 47.518 zł, ze względu na niedobór środków z budżetu Wojewody, sfinansowano ze środków budżetu Miasta. Wydatki na zasiłki stałe wzrosły o 6,90 % w porównaniu z rokiem poprzednim. Średnia wysokość wypłaconego zasiłku wyniosła 355,64 zł. Ponad 80 % osób korzystających z zasiłku stałego to osoby samotnie gospodarujące.

Osoby korzystające z zasiłku stałego w latach 2008 - 2010

■ osoby samotnie gospodarujące ■ osoby pozostające w rodzinie

3.4 Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie jest zgłaszanie do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby korzystające z zasiłku stałego, nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu oraz osoby realizujące Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Wzrost liczby osób korzystających z zasiłku stałego skutkuje wzrostem liczby osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym. W 2010 roku ubezpieczeniem objęto **409 osób**, o 5,96 % więcej niż w roku poprzednim. Wydatkowano na ten cel kwotę **122.852 zł**. Opłacono 317 składek za **65 osób** realizujących IPZS w CIS, na kwotę **11.548 zł**.

3.5 Schronienie

W 2010 roku **52 osoby bezdomne**: 44 z Siedlec i 8 z innych gmin objęto, na podstawie decyzji administracyjnej, schronieniem w Noclegowni przy ul. Południowej 1. Ponadto w okresie sprawozdawczym schronienie w Noclegowni znalazło 45 innych osób, przywiezionych przez Policję lub Straż Miejską, w szczególności w wyniku nocnych interwencji. Ze względu na krótkie pobyty tych osób (najczęściej jednonocne), przeprowadzenie wywiadu środowiskowego i wydanie decyzji przyznającej schronienie nie było możliwe.

Noclegownia, na zlecenie Miasta Siedlce, prowadzona jest od kilku lat przez Polski Komitet Pomocy Społecznej. W 2010 roku na powyższy cel wydatkowano **239.000 zł**, o 1,14 % więcej w porównaniu z rokiem 2009. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby w Noclegowni wynosił 717,00 zł (30 dni x 23,90 zł/osobodzień).

3.6 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są świadczeniem przysługującym osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych i są jej pozbawione. Świadczenie usług polega głównie na pomocy w utrzymywaniu higieny osobistej, czystości i porządku mieszkania osoby, robieniu niezbędnych zakupów, przygotowywaniu posiłków, a także pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i w miarę możliwości zapewnieniu kontaktu z otoczeniem.

Pracownicy socjalni MOPR rozpoznają sytuację osoby potrzebującej pomocy w formie usług opiekuńczych, przeprowadzają wywiad środowiskowy, niezbędny do przyznania świadczenia i ustalenia odpłatności za świadczone usługi oraz monitorują środowisko. W 2010 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, usługi opiekuńcze świadczone były, na zlecenie Miasta, przez Polski Komitet Pomocy Społecznej.

Liczba osób korzystających z tej formy pomocy, w porównaniu do roku 2009 r., spadła o 15,69 % i wyniosła **231 osób**. W okresie sprawozdawczym wykonano **96.018 godzin** usług opiekuńczych (o 11,94 % mniej w stosunku do roku 2009). Miasto wydatkowało na ten cel kwotę 1.042.142 zł (o 1,59 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego). Koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosił **9,48 zł** (w 2009 r. – 9,20 zł).

3.7 Świadczenia realizowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Celem programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” jest m. in. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym. Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego pomocy społecznej.

W 2010 roku Ośrodek w ramach Programu udzielał pomocy w formie posiłku oraz zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla dzieci w wieku przedszkolnym nie uczęszczających do przedszkola, dla dzieci w okresie wakacji, a także na zakup żywności w okresie bożonarodzeniowym. Pomocą objęto łącznie **3.888 osób**. Systematyczną pomocą objęto **784 dzieci do lat 7** (w 2009 r. – 774 dzieci), **925 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych** (w 2009 roku – 1.215 uczniów) oraz **240 najuboższych osób dorosłych** (w 2009 roku – 205 osób). Pozostałe osoby objęte były pomocą jednorazową.

Sfinansowano łącznie **148.468 posiłków w szkole i przedszkolu na kwotę 445.120 zł, 26.314 obiadów** dla osób dorosłych, na kwotę **131.456 zł oraz 2.382 zasiłki celowe** na kwotę **632.064 zł** (z pomocy w tej formie skorzystało 1.141 rodzin). Posiłki dla osób dorosłych, na zlecenie Miasta, przygotowywane były i wydawane przez Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda.

Przepisy ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” umożliwiają dyrektorowi szkoły, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, udzielenie posiłku dziecku, bez konieczności ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej. Posiłki te finansowane są przez ośrodek pomocy społecznej. Pomoc na powyższych zasadach otrzymało **156 dzieci** (10.627 posiłków na kwotę **29.278 zł**). W 2009 roku – 51 dzieci.

Całkowity koszt realizacji Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2010 roku wyniósł **1.566.469 zł**, z czego ze środków własnych Miasta sfinansowano kwotę **428.486 zł, tj. 27,35 %**. Na pomoc w formie posiłku lub zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności wydatkowano **1.237.918 zł** (w tym z budżetu Miasta 329.918 zł). Kwota **328.551 zł** (w tym z budżetu Miasta 98.568 zł) przeznaczona została na **doposażenie 35 punktów żywienia** w szkołach, przedszkolach i żłobku.

3.8 Zasiłki celowe

Pomoc fakultatywna w formie zasiłków celowych przyznawana była na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej m.in.: zakup opału, leków, biletów, żywności, odzieży. Liczba rodzin objętych w 2010 roku taką pomocą wyniosła 1.590. Przyznano łącznie 4.003 świadczenia. Wydatki wyniosły natomiast **1.479.321 zł** i były o 14,77 % wyższe niż w 2009 roku. W kwocie tej uwzględniono wydatki na zasiłki celowe:

- na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w kwocie 632.064 zł,
- na zakup leków w kwocie 10.683,66 zł,
- na zakup opału (w formie pieniężnej i rzeczowej) i pokrycie kosztów ogrzewania innymi nośnikami energii w kwocie 675.127,26 zł, (**pomoc na ogrzewanie otrzymało łącznie 887 rodzin**).
- na zakup biletu (np. na przejazd do lekarza specjalisty w innym mieście, dowiezienie dziecka do sanatorium, przywiezienia dziecka na przepustkę z placówki opiekuńczo – wychowawczej) 2.668,10 zł,

– na inne cele (np. wyrobienie dowodu osobistego, odzież, remont, zakup podstawowych przedmiotów użytku domowego, żywność) w kwocie 158.777,98 zł,

Węgiel (gat. I orzech, wartość opałowa nie mniejsza niż 25.000 kJ/kg, w cenie 657,58 zł za 1 tonę) zakupiony został w Przedsiębiorstwie Usługowo – Handlowym STIMB, wyłonionym w drodze przetargu nieograniczonego.

3.9 Sprawienie pogrzebu

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie organizuje pogrzeby osobom zmarłym z terenu Miasta, w tym osobom bezdomnym, które nie zostały pochowane przez inne osoby uprawnione. Pomoc ta obejmuje zorganizowanie pochówku i pokrycie wydatków związanych z pochówkiem, czyli zakup trumny, ubrania, zapewnienie transportu, opłacenie miejsca na cmentarzu, przygotowanie grobu i oznakowanie, ostatnie pożegnanie zgodne z wyznaniem zmarłego. W 2010 roku zorganizowano również pogrzeb dzieci zmarłych przed urodzeniem, pozostawionych w szpitalach na terenie Miasta. Łącznie sprawiono pogrzeb **22 osobom**, w tym 2 osobom bezdomnym. Poniesiono na ten cel wydatki w kwocie **11.913 zł**. Wszystkie czynności związane z pochówkiem Ośrodek zlecał Zakładowi Pogrzebowemu Exitus, z którym zawarta była umowa na usługi pogrzebowe, po przeprowadzeniu rozpoznania cenowego.

3.10 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt

Do domu pomocy społecznej kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Wymagane jest aby stan zdrowia i konieczność zapewnienia całodobowej opieki potwierdzona była zaświadczeniem lekarskim. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności: mieszkaniec domu, małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana do domu. Mieszkaniec wnosi opłatę w wysokości nie wyższej niż 70 % swojego dochodu, małżonek, zstępni przed wstępnymi, wnoszą opłatę w kwocie określonej w zawartej z Dyrektorem MOPR umowie, po spełnieniu określonych kryteriów dochodowych. Gmina wnosi opłatę w wysokości różnicy między średnim miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby zobowiązane.

Pracownicy MOPR prowadzą postępowanie związane ze skierowaniem do domu pomocy społecznej, w ramach którego udzielają informacji o obowiązujących przepisach prawa w zakresie kierowania do dps i ponoszenia odpłatności za pobyt, przeprowadzają wywiad środowiskowy z osobą ubiegającą się o skierowanie, wspierają w gromadzeniu niezbędnej dokumentacji (w szczególności zaświadczeń lekarskich), oceniają sytuację osoby, w kontekście spełniania przesłanek do umieszczenia w dps. Pracownicy nawiązują kontakt z rodziną (małżonkiem, zstępnymi przed wstępnymi), przeprowadzają wywiady alimentacyjne oraz na ich podstawie przygotowują umowy, określające wysokość wnoszonej przez nich opłaty za pobyt osoby w domu pomocy społecznej.

W 2010 roku wydano **25 decyzji kierujących do domu pomocy społecznej** (w tym 17 do DPS w Siedlcach i 8 do dps na terenie innych gmin). Miasto ponosiło **odpłatność za pobyt 32 osób** (w 2009 r. – 33 osób, w 2008 r. – 28 osób) w domach pomocy społecznej położonych na terenie innych gmin. Łącznie na ten cel w 2010 r. wydatkowano kwotę **594.103 zł**. Do innych domów kierowane są w szczególności osoby z zaburzeniami psychicznymi, których nie obejmuje opieką Dom Pomocy Społecznej w Siedlcach.

MOPR wydaje również **decyzje w sprawie umieszczenia** skierowanych osób w Domu Pomocy Społecznej „Domu nad Stawami” w Siedlcach. W 2010 roku wydano takie decyzje **30 osobom**, w tym 17 osobom z terenu miasta Siedlce i 13 osobom z terenu innych gmin.

4. Zadania zlecone gminy

Do zadań zleconych gminie należy m.in.:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- kierowanie do środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ustalania odpłatności za korzystanie z usług w tych ośrodkach;
- wypłacanie wynagrodzenie za sprawowanie opieki.

4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzone są w formie wsparcia psychologiczno – pedagogicznego i edukacyjno – terapeutycznego, realizowane są w miejscu zamieszkania podopiecznego, według indywidualnych programów terapeutycznych, konsultowanych w czasie spotkań kadry świadczącej usługi, z uwzględnieniem sugestii placówek specjalistycznych. Usługi te świadczone są na rzecz osób chorych psychicznie, niepełnosprawnych intelektualnie, osób z autyzmem oraz osób o zaburzeniach sprzężonych lub dodatkowej niesprawności o charakterze somatycznym.

Usługi specjalistyczne mają formę terapeutyczną, w postaci całościowego procesu terapeutycznego, obejmującego możliwie różnorodne dziedziny funkcjonowania. Dostosowane są do szczególnych potrzeb danej osoby, wynikających z rodzaju jej niepełnosprawności.

Usługi specjalistyczne obejmują:

- wsparcie psychologiczno – pedagogiczne i edukacyjno-terapeutyczne, którego celem jest kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, edukacja w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego,
- usprawnianie do funkcjonowania w społeczeństwie, polegające na treningu umiejętności społecznych i pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- budowanie poczucia zaufania, bezpieczeństwa, kreowanie pozytywnego myślenia, poprzez rozmowy terapeutyczne i pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych,
- pielęgnację, polegającą w szczególności na pomocy w systematycznym przyjmowaniu leków i zgłaszaniu się na wizyty lekarskie, naukę obserwacji objawów chorobowych i skutków ubocznych farmakoterapii,
- dążenie do integracji społecznej poprzez aktywizowanie i usamodzielnianie podopiecznego, wdrażanie do sprawnego funkcjonowania w grupie, uczestnictwo w życiu kulturalnym, wypracowanie prawidłowych relacji z rodziną i najbliższym środowiskiem,
- podnoszenie sprawności fizycznej, psychicznej i społecznej oraz udzielenie elementarnego wsparcia o charakterze terapii rodzinnej,
- rozwijanie zainteresowań, zdolności i umiejętności,
- organizowanie czasu wolnego.

Oprócz wymienionych form wsparcia prowadzone są zajęcia z zakresu terapii zajęciowej, arteterapii, muzykoterapii, samoobsługi.

W 2010 roku pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto **20 osób**. Wykonano **2.786,5** godziny usług. Koszt realizacji zadania wyniósł 92.150 zł.

Zadanie realizowane było przez 3 terapeutów z odpowiednim przygotowaniem zawodowym i kwalifikacjami oraz kilkuletnim stażem pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.

4.2 Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji za środowiskiem. W 2010 roku z zajęć terapeutycznych ŚDS skorzystało **56 osób**, w tym 39 na podstawie decyzji administracyjnych oraz 17 osób w ramach prowadzonych przez Dom zajęć klubowych. W ŚDS zatrudnionych było 6 pracowników (4 terapeutów, 1 instruktor k – o i 1 psycholog). Działalność Domu finansowana była ze środków z budżetu Wojewody.

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

W 2010 roku realizowane były następujące **formy wsparcia**:

1. **Zajęcia kulinarne** – nauka i ćwiczenie posiadanych umiejętności w zakresie przygotowania prostych posiłków i prawidłowego postępowania się podstawowym wyposażeniem pracowni, w tym obsługi sprzętów kuchennych (zmywarki, kuchenki mikrofalowej, piekarnika itp.). Grupa treningowa w ramach zajęć wspólnie przygotowywała listę potrzebnych produktów spożywczych oraz dokonywała zakupów.
2. **Zajęcia komputerowe** – ćwiczenie podstawowych umiejętności w zakresie obsługi komputera, przepisywania tekstów, pisania podań, szukania informacji w Internecie. Ponadto w ramach zajęć 3 osoby nabywało i trenowało umiejętności w zakresie budowy komputera.
3. **Zajęcia sportowe** – siłownia, gry zręcznościowe (Piłkarzyki, Dart, Stukan,), gry zespołowe na powietrzu tj. koszykówka, siatkówka, zbijak, bule.
4. **Basen** – zajęcia z instruktorem pływania.
5. **Trening relaksacyjny** – rozwijanie technik relaksu oraz samokontroli.

6. **Trening umiejętności ART** – nabywanie i rozwijanie podstawowych umiejętności społecznych oraz sposobów kontroli agresji w trudnych sytuacjach.
7. **Trening budżetowy** – nabywanie umiejętności w zakresie planowania budżetu domowego.
8. **Zajęcia techniczno – rękodzielnicze** – nabywanie praktycznych umiejętności w zakresie zdobienia przedmiotów techniką decoupage, papieroplastyki, wypalania pyrografem, wycinania ozdób ze styropianu, ręcznego wyrabiania ozdób z modeliny, budowy latawców, szycia ręcznego i na maszynie krawieckiej oraz wykonywanie przedmiotów użytecznie - dekoracyjnych z drewna, MDF, włóczki i innych.
9. **Gimnastyka** – zajęcia ruchowe dla Pań w formie fitness.
10. **Trening edukacyjny** – podtrzymywanie podstawowych umiejętności nabytych w szkole tj.: czytanie, pisanie, liczenie oraz ćwiczenia koncentracji uwagi.
11. **Zajęcia muzyczne** – ćwiczenia umuzykalniające tj.: proste ćwiczenia wokalne przy akompaniamencie, ćwiczenia dykcji na podstawie tekstów śpiewanych piosenek, nauka tekstów piosenek na pamięć, zabawy muzyczne w rozpoznawanie tytułów piosenek („Jaka to melodia”).
12. **Trening czystości osobistej** – nabywanie podstawowej wiedzy dotyczącej potrzeby dbania o higienę osobistą oraz dbania o wygląd zewnętrzny oraz nabywanie i rozwijanie umiejętności praktycznych w tym zakresie.
13. **Indywidualne wsparcie psychologiczne** – rozmowy z psychologiem stosownie do indywidualnych potrzeb uczestników.
14. **Zajęcia z elementami psychoterapii** – zajęcia z psychologiem.
15. **Treningi psychoedukacyjne** – zajęcia z psychologiem obejmujące psychoedukację, trening lekowy, trening radzenia sobie z objawami choroby.
16. **Zdrowy styl życia** – zajęcia z psychologiem, obejmujące zapoznanie uczestników z obszarem zagadnień szeroko rozumianej promocji zdrowego stylu życia, m.in. dietetyka, kosmetologia, uzależnienia, odpoczynek, relaks, hobby itp.
17. **Pracownia Działań Twórczych** – nabywanie i rozwijanie umiejętności praktycznych w zakresie różnych technik plastycznych tj: prace malarskie techniką pasteli, akwareli, węgla, ołówka, farb witrażowych, olejnych, akrylowych, rzeźba w glinie, rękodzieło artystyczne, w tym karty okolicznościowe (z okazji świąt, imienin, jubileuszy, podziękowań) oraz stroiki okolicznościowe, biżuteria, witraż, zawieszki, ozdabianie naczyń techniką malowania na szkle.

Dodatkowo w ramach działalności ŚDS w roku 2010 zorganizowano:

1. Spotkanie opłatkowe dla uczestników ŚDS i rodziców,
2. Wystawę Plastyczną „Przez twórczość do zdrowia” współorganizowaną z Oddziałem Psychiatrycznym w Siedlcach,
3. Wyjazd na koncert Zespołu Pieśni i Tańca Mazowsze,
4. Wjazd do Muzeum Pożarnictwa w Kotuniu,
5. Wycieczkę do Jeruzala oraz do Aquaparku w Mińsku Mazowieckim,
6. Wycieczkę do Białowieży,
7. Wycieczkę do ZOO w Warszawie,
8. Spotkanie edukacyjne z funkcjonariuszem ruchu drogowego dot. zasad bezpieczeństwa na drodze,
9. Spotkanie ze studentkami studium kosmetycznego dla uczestniczek ŚDS dot. makijażu oraz dbania o wygląd zewnętrzny,
10. Dzień otwarty ŚDS – zorganizowany w ramach „Mazowieckiego Partnerstwa na rzecz obchodów Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym”.

Uczestnicy Domu brali udział w następujących imprezach integracyjnych i konkursach plastycznych:

1. „Siedlce Podlasie Anioły” – konkurs plastyczny zorganizowany przez Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Siedleckiej w Siedlcach.
2. „Cztery Pory Roku” – konkurs plastyczny zorganizowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
3. „To co dla nas ważne, tu jest nasz Dom” – zorganizowany przez Stowarzyszenie BORIS oraz Mazowieckie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy, w ramach kampanii informacyjnej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi – I miejsce w dziedzinie rysunek i grafika.
4. Konkurs na najpiękniejszy latawiec – zorganizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w ramach Festynu Prorodzinnego – I miejsce.
5. Turniej Trzech Piłek – turniej piłki nożnej oraz turniej tenisa stołowego zorganizowany przez Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej SALOS w Sokołowie Podlaskim.
6. Koncert Integracyjny „Ten Sam Świat” – występ artystyczny na koncercie zorganizowany przez Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Siedleckiej w Siedlcach.
7. Bal Karnawałowy – zorganizowany przez ŚDS w Białej Podlaskiej.

Środowiskowy Dom Samopomocy **współpracował** z wieloma instytucjami w zakresie organizacji następujących przedsięwzięć:

1. Integracyjny Bal Karnawałowy – współorganizowany z Siedleckim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań”.
2. Plener artystyczny „Mazury 2010” – współorganizowany z Siedleckim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań” z udziałem uczestników Domu oraz członków Stowarzyszenia.
3. Wycieczka „Suwalszczyzna, Druskienniki, Wilno, Troki” – zorganizowana przez Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań” dla części uczestników Domu oraz członków Stowarzyszenia.
4. Wystawa plastyczna „Przez Twórczość do Zdrowia” – współorganizowana z Oddziałem Psychiatrycznym w Siedlcach.

Ponadto w ramach działalności Dom współpracował:

- z pracownikami socjalnymi MOPR w celu dodatkowego wspierania działań na rzecz uczestników Domu, szczególnie w sytuacjach pogorszenia stanu zdrowia oraz przy dłuższych nieobecności na zajęciach,
- ze służbą zdrowia w zakresie indywidualnego wsparcia uczestników w konsultacjach lekarskich – w szczególności osób chorych psychicznie,
- z Powiatowym Urzędem Pracy – udział Domu w VII Siedleckich Targach Pracy, w ramach których zorganizowano Targi Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych,
- z rodzinami uczestników Domu w formie organizacji spotkań oraz indywidualnych konsultacji.

Udział w zajęciach dla większości uczestników stanowił jedyną alternatywę na wyjście z domu oraz aktywną obecność w środowisku lokalnym. W 2010 roku **4 uczestników** opuściło Dom w związku z **podjęciem zatrudnienia** w Zakładzie Aktywności Zawodowej i Zakładzie Pracy Chronionej. Uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym stanowi ważny aspekt w szeroko rozumianej rehabilitacji społecznej oraz jest okazją do łamania stereotypów na temat chorych psychicznie. Wymiernym dowodem tego są wyrazy uznania dla twórczości artystycznej uczestników Domu, których prace są rozpoznawane przez mieszkańców Siedlec oraz dostrzegane i wyróżniane przez profesjonalistów.

4.3 Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydaje decyzje kierujące do Środowiskowego Domu Samopomocy działającego w strukturze Ośrodka oraz do Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie i z Autyzmem w Siedlcach. Pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadzają wywiad u osoby ubiegającej się o pomoc w formie usług w ww. ośrodkach wsparcia, gromadzą dokumentację niezbędną do podjęcia decyzji o skierowaniu oraz na stałe współpracują z rodziną uczestnika zajęć w Środowiskowym Domu.

4.4 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Od 1 sierpnia 2009 roku zadaniem pomocy społecznej jest wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki. Jest to świadczenie przyznawane przez Sąd Opiekuńczy opiekunowi prawnemu osoby ubezwłasnowolnionej, na podstawie przepisów Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego. Wynagrodzenie pokrywa się z dochodów lub z majątku osoby, dla której opieka została ustanowiona, a jeżeli osoba ta nie ma odpowiednich dochodów lub majątku, wynagrodzenie jest pokrywane ze środków publicznych. Wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. W 2010 roku wypłacono 1 świadczenie w kwocie 300 zł.

5. Zadania własne powiatu

Do zadań własnych powiatu należą m.in.:

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa – terapii rodzinnej, porad psychologicznych i pedagogicznych, poradnictwa rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych;
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci;
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych, ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych dla dzieci i młodzieży;
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu;
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze;

- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu do życia (osób opuszczających zakłady karne, placówki opiekuńczo – wychowawcze);
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

5.1 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom mającym trudności lub oczekującym wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo prawne polega na udzielaniu informacji o obowiązujących przepisach w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów, pomoc w przygotowaniu pism urzędowych. Poradnictwo psychologiczne realizowane jest poprzez diagnozowanie, profilaktykę i konsultacje psychologiczne. Poradnictwo rodzinne natomiast obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym wychowawcze, a także terapię rodzinną.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie.

Powyższe zadania realizowane są przez Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej, w którym w 2010 roku zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych, 1 psycholog, 1 terapeuta. Zadania te realizowane są poprzez podejmowanie następujących działań:

- udzielanie specjalistycznej pomocy w formie pracy socjalnej, psychologicznej, terapeutycznej,
- prowadzenie osób będących w kryzysie (łagodzenie objawów reakcji kryzysowej, przywracanie równowagi psychicznej, wsparcie emocjonalne, uczenie zachowań zabezpieczających przed zagrożeniem, motywowanie do podjęcia działań zabezpieczających przemoc domowej, jak również kontynuowania leczenia odwykowego, uczestnictwa w grupach terapeutycznych, podjęcia konsultacji u właściwych specjalistów),
- udzielanie poradnictwa specjalistycznego w zakresie umiejętności wychowawczych i motywowania do uczestnictwa w odpowiednich warsztatach,
- interwencje w środowisku rodzinnym (również przy współdziałaniu funkcjonariuszy Policji bądź kuratorów sądowych), monitorowanie sytuacji,
- współpracę z pracownikami Działu Pomocy Środowiskowej, Działu Opiekuńczego oraz Środowiskowego Domu Samopomocy,

- współpracę z Sądem, Prokuraturą, Policją, Poradnią Leczenia Uzależnień, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Centrum Integracji Społecznej, Instytutem Kofoeda, placówkami służby zdrowia i oświaty.

Z konsultacji korzystają przede wszystkim osoby doznające i stosujące przemoc, świadkowie przemocy, osoby z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków, hazardu, osoby współuzależnione, członkowie ich rodzin, osoby opuszczające zakład karny, osoby z zaburzeniami psychicznymi i członkowie ich rodzin, jak również osoby niepełnosprawne. W 2010 roku pracownicy Działu objęli pomocą **160 rodzin**. Liczba osób w tych rodzinach wyniosła **576**. Dla **49 rodzin** dotkniętych przemocą pracownicy socjalni sporządzili „**Niebieskie Karty**”. Z **pomocy terapeutycznej** skorzystały **52 osoby**. W tym roku w związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, po raz pierwszy wykorzystano w pracy z klientem zapis ustawy, proponując postanowienie o nakazie opuszczenia lokalu przez sprawcę przemocy, jako środek zapobiegawczy. Prokuratura przychyliła się do wniosku.

W dalszym ciągu rozwija się współpraca Ośrodka z Policją, w szczególności z dzielnicowymi, jak również z kuratorami rodzinnymi i dla dorosłych. Należy podkreślić, iż powyższe służby chętnie podejmują wspólne działania z pracownikami socjalnymi Działu na rzecz rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy, bądź będących w kryzysie. Powyższa współpraca odbywa się na zasadzie pracy zespołów interdyscyplinarnych.

Pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej świadczona są nieodpłatnie, bez względu na wysokość dochodu osoby/rodziny. Należy podkreślić, iż osoby zgłaszające się do Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej to w większości osoby nie korzystające z pomocy finansowej MOPR, wśród nich występują osoby o wysokim statusie materialnym i społecznym. Jakość zgłaszanych spraw wymaga od pracowników Działu dużego zaangażowania, specjalistycznej wiedzy oraz umiejętności dobrej organizacji oraz współpracy z innymi instytucjami. W 2010 roku pracownicy Działu wraz z pracownikami Działu Pomocy Środowiskowej uczestniczyli w cyklu warsztatów dla kandydatów na członków zespołu interdyscyplinarnego ds. wspierania rodzin, zorganizowanych w ramach projektu MOPR „Stawiam na siebie!”.

Wzorem lat poprzednich na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie przeprowadzona była kampania społeczna pn. „Niebieski Tydzień”. Głównym organizatorem przedsięwzięcia była mazowiecka Policja. Akcja skierowana była do mieszkańców lokalnej społeczności, dotyczyła wszelkich aspektów zjawiska przemocy.

Dużym zainteresowaniem cieszył się Specjalistyczny Punkt Konsultacyjny, do którego wiele osób kierowanych było również przez Policję oraz kuratorów sądowych.

Wsparciem i działalnością terapeutyczną zajmuje się również pozostała kadra MOPR, w szczególności pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy, usług specjalistycznych, Działu Opiekuńczego oraz pracownicy socjalni.

5.2 Rodziny zastępcze

Rodzina zastępcza jest formą opieki nad dzieckiem, które tymczasowo lub trwale pozbawione jest opieki rodziców biologicznych. Opieka w ramach rodziny zastępczej jest usankcjonowana postanowieniem sądowym. Do rodziny zastępczej mogą trafić dzieci, których rodzicom została ograniczona, odebrana lub zawieszona władza rodzicielska. Ta forma opieki podlega kontroli sądu i instytucji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni MOPR utrzymują stałą współpracę z rodzinami zastępczymi, udzielają informacji o prawach i obowiązkach oraz wsparcia w rozwiązywaniu zgłaszanych przez rodzinę problemów, na bieżąco monitorują sytuację i funkcjonowanie rodziny, przeprowadzają wywiady środowiskowe oraz składają w sądzie półroczne sprawozdania o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz sytuacji rodziny naturalnej dziecka.

W 2010 roku **70 rodzin** z terenu Miasta Siedlce sprawowało funkcję rodzin zastępczych (67 rodzin to rodziny spokrewnione z dzieckiem, 3 rodziny niespokrewnione z dzieckiem). W rodzinach tych przebywało łącznie **88 dzieci**, w tym 9 dzieci pochodzących z innych powiatów. Liczba rodzin i dzieci w 2009 roku wynosiła odpowiednio 67 rodzin i 85 dzieci, w 2008 roku natomiast – 73 rodziny i 90 dzieci. W 2010 roku zrealizowano 14 postanowień Sądu o umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych. Na mocy postanowienia Sądu rozwiązanych zostało 5 rodzin zastępczych, w których przebywało 5 dzieci. Czworo dzieci wróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 1 dziecko przeniesiono do placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Rodziny zastępcze otrzymują comiesięczną pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w nich dziecka w wysokości od 40 % do 80 % kwoty podstawy wynoszącej 1.647,00 zł (w zależności od wieku, stanu zdrowia dziecka oraz stopnia jego rozwoju) pomniejszoną o kwotę odpowiadającą 50 % dochodu dziecka. W 2010 roku udzielono takiej pomocy na łączną kwotę **687.686 zł**, z czego kwota 70.887 zł została sfinansowana, na podstawie zawartych porozumień, przez powiaty, w których mieszkali dzieci przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej.

W 2010 roku **26 dzieci** pochodzących z Miasta Siedlce przebywało w **17 rodzinach zastępczych** zamieszkałych na terenie innych powiatów. Miasto Siedlce, na podstawie zawartych porozumień, poniosło na ten cel wydatki w kwocie **212.032 zł**.

W 2010 roku opieką w rodzinach zastępczych objętych było łącznie **105 dzieci z Siedlec**.

5.3 Zapewnienie dzieciom opieki w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Placówka zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe i rozwojowe. Zaspokojenie potrzeb dziecka następuje na poziomie obowiązującego standardu opieki i wychowania.

Na terenie Miasta Siedlce funkcjonują **3 całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze**:

- Rodzinny Dom Dziecka – placówka publiczna typu rodzinnego,
- „Dom pod Kasztanami” Dom Dziecka – placówka publiczna typu socjalizacyjnego,
- Stowarzyszenie Wioski Dziecięce SOS w Polsce – placówka niepubliczna typu rodzinnego prowadzona na zlecenie Miasta Siedlce.

Tabela 4 Wykorzystanie miejsc w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2010 r.

Typ placówki	Publiczne		Niepubliczne	
	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Liczba miejsc	Liczba dzieci
Rodzinne	5	6	87	97
Socjalizacyjne	30	52	0	0
Razem	35	58	87	97

Podstawą skierowania dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej jest postanowienie sądu albo wnioski rodziców lub opiekunów prawnych. Rodziny niewydolne wychowawczo objęte są wsparciem tutejszego Ośrodka. W przypadku braku pozytywnych efektów współpracy i braku poprawy sytuacji rodzinnej, o tej sytuacji informowany jest Sąd Rodzinny, który orzeka o dalszym sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej. Pobyt dziecka w placówce powinien mieć charakter przejściowy – do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej.

Tutejszy Ośrodek realizuje postanowienia Sądu. Pracownicy MOPR gromadzą dokumentację dziecka i rodziny. W przypadku konieczności umieszczenia dziecka w placówce poza Siedlcami, poszukują miejsca w placówce typu wskazanego przez Sąd, dowożą również dziecko do placówki.

W 2010 roku **do placówek na obszarze Miasta skierowano łącznie 42 dzieci**, w tym:

- 2 dzieci do Rodzinnego Domu Dziecka,
- 22 dzieci do „Dom pod Kasztanami” Domu Dziecka, w tym 13 dzieci Siedlec i 9 dzieci z innych powiatów,
- 18 dzieci do Stowarzyszenia Wioski Dziecięcej SOS w Polsce, w tym 1 dziecko z Siedlec i 17 dzieci z innych powiatów.

W powyższych placówkach w roku sprawozdawczym przebywało łącznie **155 dzieci**, w tym 30 dzieci z Siedlec i 125 dzieci z innych powiatów.

Koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych pokrywa powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w placówce. W sprawie dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta Siedlce zawarte zostały z właściwymi powiatami porozumienia w sprawie umieszczenia dziecka i wysokości wydatków na jego utrzymanie w placówce.

W roku sprawozdawczym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie 8 innych powiatów przebywało **41 dzieci** pochodzących z Siedlec, w tym **8 dzieci** zostało umieszczonych w 2010 roku. Miasto Siedlce, na podstawie zawartych porozumień, poniosło w okresie sprawozdawczym wydatki na pokrycie kosztów utrzymania swoich dzieci w łącznej kwocie **1.101.631 zł** (w 2009 roku – 1.022.670 zł, w 2008 roku – 925.841 zł).

W 2010 roku **opieką w placówkach opiekuńczo – wychowawczych** objętych było łącznie **69 dzieci z Siedlec** (2 dzieci w 2010 roku zostało przeniesionych z placówek Miasta do placówki na terenie innego powiatu).

5.4 Współpraca z rodzinami naturalnymi dzieci umieszczonych w zastępczych formach opieki

Pracownicy MOPR podejmują współpracę z rodzinami naturalnymi. Poprzez pomoc w postaci pracy socjalnej, poradnictwa rodzinnego i działań o charakterze pedagogicznym dążą do przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania jej zadań opiekuńczych, a w konsekwencji do powrotu dziecka do rodziny naturalnej. W oparciu o przeprowadzony wywiad środowiskowy, pracownicy badają również sytuację rodzinną, zdrowotną, dochodową i majątkową rodzin naturalnych pod kątem ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w zastępczej formie opieki. Wysokość opłaty ustalana jest decyzją administracyjną.

W 2010 roku 4 dzieci wróciło do rodzin biologicznych.

5.5 Pomoc udzielana usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych

Osoba, która osiągnęła pełnoletniość w rodzinie zastępczej oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo – wychowawczą obejmowana jest pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także:

- pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki (494,10 zł miesięcznie),
- jednorazową pomocą pieniężną na usamodzielnienie (od 1.647 zł do 6.588 zł),
- jednorazową pomocą na zagospodarowanie w formie rzeczowej (do 4.941 zł).

Podstawą przyznania świadczeń na usamodzielnienie jest indywidualny program usamodzielnienia podpisany i realizowany przez osobę usamodzielnianą, opiekuna usamodzielnienia oraz kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie. W większości przypadków opiekunem usamodzielnienia jest pracownik socjalny. Do zadań opiekuna usamodzielnienia należy:

1. zaznajomienie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej,
2. opracowanie wspólnie z osobą usamodzielnianą indywidualnego programu usamodzielnienia,
3. ścisła współpraca z wychowankiem w realizacji programu usamodzielnienia,
4. ocena realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia oraz jego modyfikowanie,
5. współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej oraz ze środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą oraz gminą,
6. opiniowanie wniosku o pomoc pieniężną na usamodzielnienie i pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki.

W tabeli nr 5 przedstawiono informacje o liczbie osób objętych pomocą finansową oraz o wysokości poniesionych wydatków w latach 2008 – 2010.

Tabela 5 Pomoc finansowa na usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych w latach 2008 – 2010

Wyszczególnienie	2008		2009		2010	
	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
Wychowankowie rodzin zastępczych:						
▪ pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	39	179.279	36	155.978	35	150.104
▪ jednorazowa pomoc pieniężna na usamodzielnienie	8	36.234	8	36.234	6	29.646
▪ jednorazowa pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	14	47.995	12	44.108	10	37.279
Wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych:						
▪ pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	24	93.746	25	96.680	22	94.210
▪ jednorazowa pomoc pieniężna na usamodzielnienie	7	37.881	14	56.460	4	14.696
▪ jednorazowa pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	10	36.536	9	29.937	9	31.966
Razem	x	431.671	x	419.397	x	358.892

35 usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych w 2010 r. kontynuowało naukę w następujących typach szkół:

- uczelnie wyższe – 16,
- szkoły policealne – 8,
- szkoły ponadgimnazjalne – 10,
- gimnazja – 1.

22 usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych w 2010 r. kontynuowało naukę w następujących typach szkół:

- uczelnie wyższe – 1,
- szkoły policealne – 4,
- szkoły ponadgimnazjalne – 15,
- gimnazja – 2.

Wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych objęci byli również wsparciem, w szczególności w formie pracy socjalnej, poradnictwa, pomocy psychologa i innych specjalistów. Osoby, które mają problemy w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku, objęte są permanentnym wsparciem opiekunów usamodzielnienia (pracowników socjalnych) oraz terapeuty Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

6. Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej

System pomocy społecznej w Mieście tworzą jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, kościoły, fundacje i stowarzyszenia działające w obszarze pomocy społecznej.

Ustawa o pomocy społecznej umożliwia Radzie Miasta, jako organowi administracji samorządowej, zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i udzielanie dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadania zleconego organizacjom pozarządowym.

Zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert. Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w zakresie zlecenia zadań z zakresu pomocy społecznej jest przygotowanie szczegółowych warunków konkursu, przygotowanie projektów umów zawieranych przez Prezydenta z organizacjami wybranymi w postępowaniu konkursowym, prowadzenie spraw związanych z realizacją zadań, przyjmowanie i analiza kwartalnych i/lub rocznych sprawozdań merytoryczno – finansowych z realizacji zadań.

W 2010 roku, na zlecenie Miasta, **9 organizacji pozarządowych** realizowało **9 zadań z zakresu pomocy społecznej**. Szczegółowe informacje na ten temat zawarto w Tabeli 6.

Poza ww. zadaniami Miasto Siedlce zleciło, w trybie ustawy o pomocy społecznej, Stowarzyszeniu SOS Wioski Dziecięce w Polsce realizację zadania, którego przedmiotem jest prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej, zapewniającej opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców. W Wiosce Dziecięcej na koniec roku przebywało 75 dzieci, które pochodziły z 24 powiatów. Z powiatami, z których pochodziły dzieci, zostały zawarte porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na ich utrzymanie. Wszelkie sprawy związane z realizacją zadania w imieniu Miasta Siedlce prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

Tabela 6 Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej zleconych przez Miasto Siedlce organizacjom pozarządowym w latach 2008 – 2010

L.p.	Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Adresaci podejmowanych działań	Przyznane kwoty dotacji (w zł)		
				2008	2009	2010
				Wykorzystane kwoty dotacji (w zł) <i>(na podstawie rozliczonych sprawozdań)</i> liczba osób, które skorzystały z pomocy		
1.	Prowadzenie bezpłatnej łaźni	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda	potrzebujący mieszkańcy Miasta, w szczególności podopieczni MOPR	5.000,00 <i>5.000,00</i> 307 osób	6.000,00 <i>6.000,00</i> 246 osób	7.500,00 <i>7.500,00</i> 241 osób
2.	Świadczenie bezpłatnych usług pralniczych	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda	potrzebujący mieszkańcy Miasta, w szczególności podopieczni MOPR	5.000,00 <i>5.000,00</i> 525 osób	6.000,00 <i>6.000,00</i> 388 osób	7.500,00 <i>7.500,00</i> 388 osób
3.	Zapewnienie gorącego posiłku osobom potrzebującym	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda	najubożsi mieszkańcy Miasta zagrożeni bezdomnością i wykluczeniem społecznym	110.000,00 <i>95.467,61</i> 198 osób	110.000,00 <i>106.489,00</i> 205 osób	132.000,00 <i>126.105,47</i> 240 osób
4.	Pozyskiwanie żywności dla potrzebujących	Caritas Diecezji Siedleckiej	organizacje pozarządowe oraz inne placówki i instytucje działające na rzecz najuboższych	-	21.000,00 <i>21.000,00</i> 7 organizacji	64.500,00 <i>64.500,00</i> 6 organizacji
5.	jw.	Bank Żywności	jw.	17.000,00 <i>17.000,00</i> 72 organizacje	117.500,00 <i>117.500,00</i> 75 organizacji	57.000,00 (realizacja I-VI) <i>57.000,00</i> 72 organizacje

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

6.	Pozyskiwanie żywności dla potrzebujących	Polski Komitet Pomocy Społecznej	organizacje pozarządowe oraz inne placówki i instytucje działające na rzecz najuboższych	-	-	61.200,00 61.200,00 42 organizacje
7.	Prowadzenie noclegowni wraz z zapewnieniem jednego gorącego posiłku osobom bezdomnym	Polski Komitet Pomocy Społecznej	osoby bezdomne kierowane przez MOPR	225.470,00 222.334,95 47 osób	235.600,00 235.109,49 44 osoby	239.000,00 238.767,26 52 osoby
8.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej	Polski Komitet Pomocy Społecznej	mieszkańcy Miasta, które z uwagi na wiek, stan zdrowia lub inną przyczynę wymagają pomocy innych osób w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej, zaleconej przez lekarza pielęgnacji	1.000.000,00 919.284,30 293 osoby	1.150.000,00 1.034.192,92 274 osoby	1.100.000,00 953.380,43 231 osób
9.	Prowadzenie magazynu odzieży, sprzętu domowego i żywności	Polski Komitet Pomocy Społecznej	potrzebujący mieszkańcy Miasta	50.000,00 50.000,00 4.816 osób	108.000,00 108.000,00 3.883 osoby	149.000,00 145.226,91 3.674 osoby
10.	Prowadzenie magazynu i wypożyczalni przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego	Polski Komitet Pomocy Społecznej	osoby niepełnosprawne fizycznie	29.000,00 29.000,00 134 osoby	30.000,00 30.000,00 238 osób	15.600,00 15.599,41 199 osób
11.	jw.	Caritas Diecezji Siedleckiej	jw.	-	-	15.000,00 15.000,00 186 osób

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

12.	Organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego (ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych)	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd w Siedlcach	dzieci i młodzież w wieku 7 – 16 lat z rodzin zaniedbanych wychowawczo, zagrożonych kontaktami ze środowiskami patologicznymi, w szczególności z powodu alkoholizmu w rodzinie, zamieszkujących na terenie Miasta	36.993,00 36.993,00 18 dzieci	34.743,00 34.743,00 19 dzieci	40.423,00 40.423,00 20 dzieci
13.	jw.	Rzymskokatolicka Parafia p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus	jw.	23.353,00 20.377,98 23 dzieci	-	-
14.	jw.	Stowarzyszenie „Kultura – Oświata – Samorządność”	jw.	30.603,75 30.603,75 25 dzieci	52.876,00 52.876,00 26 dzieci	-
15.	jw.	Caritas Diecezji Siedleckiej: <ul style="list-style-type: none"> ▪ świetlica przy ul. Świrskiego 57 ▪ świetlica przy Parafii św. Stanisława 	jw.	34.753,00 34.753,00 35 dzieci	28.512,00 28.512,00 35 dzieci	58.950,00 58.201,92 35 dzieci
				29.753,00 29.753,00 30 dzieci	17.148,00 17.148,00 30 dzieci	50.528,00 50.528,00 30 dzieci
16.	jw.	Stowarzyszenie „ABEON”	jw.	-	-	27.791,00 27.791,00 15 dzieci
17.	jw.	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda	jw.	23.253,00 23.253,00 12 dzieci	-	-

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

18.	Organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych wsparcia dziennego (ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych)	Rzymskokatolicka Parafia p.w. św. Józefa	dzieci i młodzież w wieku 7 – 16 lat z rodzin zaniedbanych wychowawczo, zagrożonych kontaktami ze środowiskami patologicznymi, w szczególności z powodu alkoholizmu w rodzinie, zamieszkujących na terenie Miasta	37.253,00 <i>37.253,00</i> 40 dzieci	40.840,00 <i>40.840,00</i> 40 dzieci	48.200,00 <i>48.200,00</i> 39 dzieci
19.	jw.	Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Styl Życia”	jw.	27.281,00 <i>27.281,00</i> 15 dzieci	33.062,00 <i>33.062,00</i> 17 dzieci	37.054,00 <i>37.054,00</i> 15 dzieci
20.	jw.	Stowarzyszenie Domu Dziecka – Pomnika im. Dzieci Zamojszczyzny	jw.	25.503,00 <i>25.503,00</i> 20 dzieci	31.030,00 <i>31.030,00</i> 20 dzieci	37.054,00 <i>37.054,00</i> 20 dzieci

III. Świadczenia rodzinne

1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych

Realizacja zadań w zakresie świadczeń rodzinnych polega na ustalaniu prawa do świadczeń, przygotowywaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych, wypłacaniu przyznanych świadczeń, opracowywaniu sprawozdań i analiz, a także na egzekwowaniu nienależnie pobranych świadczeń.

W grupie świadczeń rodzinnych wyodrębnia się:

1. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenia opiekuńcze,
3. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych przewiduje **dodatki do zasiłku rodzinnego** z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zasiłek rodzinny (wraz z dodatkami) przysługuje, jeżeli **dochód** rodziny w przeliczeniu na osobę, albo dochód osoby uczącej się, **nie przekracza kwoty 504,00 zł**. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności zasiłek przysługuje, gdy **dochód nie przekracza kwoty 583,00 zł**.

Świadczeniami opiekuńczymi są:

- **świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej
 - przysługuje matce albo ojcu, innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną

możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo opieki nad osobą dorosłą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

- **zasiłek pielęgnacyjny** – przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia oraz osobie, która ukończyła 75 lat.

Świadczenia powyższe przysługują bez względu na wysokość posiadanego dochodu.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, niezależnie od wysokości ich dochodów (tzw. „becikowe”).

**Tabela 7 Wysokość świadczeń rodzinnych w okresie zasiłkowym
01.11.2009 r. – 31.10.2010 r./01.11.2010 r. – 31.10.2011 r.**

Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia
Zasiłek rodzinny	68,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, 91,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 98,00 zł – miesięcznie na uczące się dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Dotatki do zasiłku rodzinnego, z tytułu:	
Urodzenia dziecka	1.000,00 zł - jednorazowo
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400,00 zł – miesięcznie
Samotnego wychowywania dziecka	170,00 zł – miesięcznie, jednak nie więcej niż 340,00 zł na wszystkie dzieci 250,00 zł – miesięcznie w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż 500,00 zł na wszystkie dzieci
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80,00 zł – miesięcznie na trzecie i na następne dzieci
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 80,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	100,00 zł – raz w roku
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90,00 zł – przez 10 miesięcy na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której

	realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjalnej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności 50,00 zł – przez 10 miesięcy na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny
Świadczenia opiekuńcze:	
Świadczenie pielęgnacyjne	520,00 zł – miesięcznie
Zasiłek pielęgnacyjny	153,00 zł – miesięcznie
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1.000,00 zł – świadczenie jednorazowe

2. Realizacja świadczeń rodzinnych

Informacje dotyczące rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych zawarte zostały w poniższej tabeli.

Tabela 8 Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych w latach 2008 - 2010

L.p	Liczba rodzin	2008		2009		2010	
		Średnia miesięczna liczba	%	Średnia miesięczna liczba	%	Średnia miesięczna liczba	%
1.	Rodziny pobierające zasiłek rodzinny, w tym:	3.212	100	2.823	100	2.440	100
1.1	na 1 dziecko	1.474	45,89	1.290	45,70	1.112	45,57
1.2	na 2 dzieci	1.164	36,24	1.024	36,27	878	35,98
1.3	na 3 dzieci	413	12,86	363	12,86	319	13,07
1.4	na 4 i więcej dzieci	161	5,01	146	5,17	131	5,37
2.	Dzieci, na które wypłacany jest zasiłek rodzinny, w tym w wieku:	6.037	100	5.213	100	4.563	100
2.1	do ukończenia 5 roku życia	1.527	25,30	1.434	27,51	1.296	28,40
2.2	powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia	3.912	64,80	3.326	63,80	2.859	62,65
2.3	powyżej 18 roku życia, do ukończenia 24 roku życia	598	9,90	453	8,69	408	8,94
3.	Osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	97	x	102	x	135	x
4.	Osoby pobierające zasiłek pielęgnacyjny	1.512	x	1.644	x	1.744	x
5.	Osoby pobierające jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka	74	x	71	x	78	x

W 2010 roku ze świadczeń rodzinnych korzystało średnio miesięcznie 3.695 rodzin, tj. średnio o 6,17 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego.

Zasiłki rodzinne pobierało średnio miesięcznie 2.440 rodzin, średnio o 13,57 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Największa liczba rodzin pobierała zasiłek rodzinny na 1 dziecko (45,57 %). Świadczenia pielęgnacyjne pobierało średnio miesięcznie 135 osób, (średnio o 32,35 % więcej w porównaniu do roku poprzedniego), zasiłki pielęgnacyjne natomiast średnio miesięcznie 1.744 osoby (średnio o 6,08 % więcej w porównaniu do roku poprzedniego). Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka otrzymało średnio miesięcznie 78 osób (średnio o 10,12 % więcej w porównaniu do roku poprzedniego).

W poniższej tabeli ujęto dane dotyczące liczby świadczeń rodzinnych oraz kwot wydatkowanych na ich wypłatę w latach 2008 – 2010.

Tabela 9 Świadczenia rodzinne zrealizowane w latach 2008 – 2010

L.p.	Rodzaj świadczenia	2008		2009		2010	
		Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	4.372.028	72.444	3.978.528	62.704	4.659.265	54.753
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	3.768.162	27.062	3.381.378	24.565	2.992.044	21.678
2.1	urodzenia dziecka	404.000	404	320.000	320	325.000	325
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	973.526	2.498	918.498	2.352	789.044	2.021
2.3	samotnego wychowywania dziecka	752.606	4.339	630.140	3.619	535.530	3.048
2.4	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	811.720	10.146	713.360	8.917	638.320	7.979
2.5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	441.040	5.762	414.720	5.456	378.400	4.992
2.6	rozpoczęcia roku szkolnego	365.800	3.658	367.700	3.677	310.600	3.106
2.7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	19.470	255	16.960	224	15.150	207
3.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (1+2)	8.140.190	99.506	7.359.906	87.269	7.651.309	76.431
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	2.777.103	18.151	3.019.302	19.734	3.202.290	20.930
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	485.534	1.162	531.013	1.224	839.246	1.621
6.	Razem świadczenia opiekuńcze (4+5)	3.262.637	19.313	3.550.315	20.958	4.041.536	22.551

7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	883.000	883	850.000	850	939.000	939
	RAZEM ŚWIADCZENIA RODZINNE (3+6+7)	12.285.827	119.702	11.760.221	109.077	12.631.845	99.921

W okresie sprawozdawczym wypłacono łącznie **99.921 świadczeń rodzinnych** na łączną kwotę **12.631.845 zł**. W porównaniu do roku poprzedniego, nastąpiło **zmniejszenie liczby wypłaconych świadczeń** ogółem o **8,39 %** i zwiększenie wydatków o 7,41 %.

Zmniejszenie liczby świadczeń ogółem wynika ze stałego **spadku** (w 2010 roku o **12,42 %** w porównaniu do 2009 roku) liczby wypłaconych **zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami**. Powodem spadku jest malejąca liczba osób uprawnionych do świadczeń, w związku z niezmiennym od kilku lat kryterium dochodowym. Zwiększenie wysokości wydatków na realizację zadania wynika natomiast z wypłaty przez cały 2010 r. zwiększonych od 1 listopada 2009 r. kwot zasiłków rodzinnych oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

W analizowanym okresie nastąpił znaczący **wzrost** liczby wypłaconych **świadczeń pielęgnacyjnych** (o **32,43 %** w porównaniu do roku poprzedniego) Wynika to z poszerzenia kręgu osób uprawnionych do tego świadczenia, w związku ze zmianą ustawy o świadczeniach rodzinnych polegającą na tym, że prawo do świadczenia przysługuje bez względu na posiadany dochód. W 2010 roku odnotowano także **wzrost o 6,06 %** (w porównaniu do roku poprzedniego) liczby wypłaconych **zasiłków pielęgnacyjnych**, co wskazuje na rosnący problem niepełnosprawności wśród mieszkańców Miasta.

Osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne objęte są ubezpieczeniem zdrowotnym, w przypadku nieposiadania innego tytułu do ubezpieczenia oraz ubezpieczeniem emerytalno – rentowym, po spełnieniu warunków określonych przepisami prawa. W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące opłaconych składek na ubezpieczenie i wydatków na ten cel.

Tabela 10 Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w latach 2008 – 2010

L.p.	Wyszczególnienie	2008		2009		2010	
		Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	108.448	1.019	109.133	1.004	176.000	1.331
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	17.842	472	19.375	541	26.957	576
	Razem	126.290	1.491	128.508	1.545	202.957	1.907

Świadczenia rodzinne wypłacane są na podstawie **decyzji administracyjnych**. W 2010 roku wydano łącznie **6.155** decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych, z czego 63,18 % % decyzji wydanych zostało w ciągu 4 miesięcy (od września do grudnia). Wiąże się to ściśle z ustawowym okresem zasiłkowym, na jaki ustala się prawo do świadczeń rodzinnych, który oznacza okres od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Corocznie jest to czas wzmożonej pracy Działu, wymagający zwiększenia liczby osób wykonujących zadanie. Wobec ograniczonych możliwości finansowych, które nie pozwalają na zatrudnienie dodatkowych pracowników, od 2 lat tym czasie, do realizacji tych zadań przyjmujemy stażystów (w 2010 roku – 4 osoby). Ponadto pracowników wspomagały 4 osoby wykonujące pracę w ramach prac społecznie użytecznych.

W zakresie świadczeń rodzinnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 23 odwołania od decyzji Ośrodka. Kolegium utrzymało w mocy 12 decyzji, a 11 decyzji zostało uchylonych i przekazanych do ponownego rozpatrzenia. Dotyczyło to w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, w sprawie których zmienione przepisy prawne budzą bardzo wiele kontrowersji i powodują pojawianie się sprzecznych wykładni. Mimo wielu „interwencji” brak jest dotąd nowelizacji porządkujących stan prawny.

IV. Fundusz alimentacyjny

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Realizacja zadań w zakresie funduszu alimentacyjnego polega na ustalaniu prawa do świadczeń, przygotowywaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych w tych sprawach oraz wypłacaniu przyznanych świadczeń, a także egzekwowaniu nienależnie pobranych świadczeń oraz opracowywaniu sprawozdań i analiz w powyższej sprawie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, do ukończenia przez nią 25 roku życia. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności świadczenie przysługuje bezterminowo.

Osobą uprawnioną do świadczenia jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego (wyroku sądu ustalającego alimenty lub kopii odpisu protokołu posiedzenia, zawierającego treść ugody sądowej w sprawie alimentów), jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna (tzn. gdy w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych).

Świadczenia przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Świadczenia przyznawane są w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże w kwocie nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej, ma własne dziecko bądź zawarła związek małżeński.

W 2010 roku ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystało średnio miesięcznie **498 rodzin i 820 osób uprawnionych**. W okresie sprawozdawczym podjęto **983 decyzje administracyjne** w sprawach dotyczących funduszu alimentacyjnego. Wypłacono ogółem 9.846 świadczeń na kwotę 2.713.854 zł, z tego na osobę uprawnioną w wieku:

- 0 – 17 lat – 7.938 świadczeń, na kwotę 2.233.611 zł,
- 18 – 24 lata – 1.868 świadczeń, na kwotę 474.243 zł,
- 25 lat i więcej – 3 świadczenia, na kwotę 6.000 zł.

Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 25 odwołań od decyzji Ośrodka. Kolegium utrzymało w mocy 19 decyzji, 2 decyzje zostały uchylone i przekazane do ponownego rozpatrzenia oraz 4 zmieniające decyzje organu właściwego.

2. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmują ustalenie sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej. Z dłużnikiem przeprowadzany jest wywiad alimentacyjny oraz przyjmowane jest oświadczenie majątkowe. Informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności informacje zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz w oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego, na bieżąco przekazywane są komornikom sądowym.

W roku 2010 **przeprowadzono** ogółem **184 wywiady alimentacyjne** oraz **przyjęto 184 oświadczenia majątkowe**.

Jeśli podczas wywiadu ustalono, że dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, a nie jest zarejestrowany, zobowiązuje się go do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna albo jako poszukująca pracy (w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako osoba bezrobotna). Po zarejestrowaniu się dłużnika, do Powiatowego Urzędu Pracy kierowana jest informacja o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

W roku 2010 zobowiązanie do zarejestrowania się w rejestrze osób bezrobotnych lub poszukujących pracy skierowano do 53 dłużników. Informacja o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika została skierowana do Powiatowego Urzędu Pracy w Siedlcach w przypadku 112 osób.

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia lub odmówił:

- 1) przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego,
- 2) złożenia oświadczenia majątkowego,
- 3) zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- 4) bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych,

organ składa do prokuratury wnioski o ściganie dłużnika za przestępstwo polegające na uporczywym uchylaniu się od wykonania ciążącego na nim z mocy orzeczenia sądowego

obowiązku łożenia na utrzymanie dzieci oraz kieruje wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

W 2010 roku skierowano **233 wnioski do prokuratury** o podejrzeniu popełnienia ww. przestępstwa oraz **73 wnioski do starosty** o zatrzymanie prawa jazdy.

Wszystkie wymienione wyżej czynności, podjęte w trybie przewidzianym w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, miały na celu motywowanie dłużnika alimentacyjnego do wywiązania się z obowiązku alimentacyjnego. W efekcie tych działań oraz czynności podjętych przez komorników sądowych w roku 2010 **zwrócone zostało** przez dłużników alimentacyjnych do budżetu **381.176 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego** oraz **45.837 zł z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych**.

V. Realizacja zadań wynikających z innych ustaw

1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, każdy powiat ma obowiązek prowadzenia orzecznictwa o niepełnosprawności do tzw. celów pozarentowych, poprzez powołanie powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności. W Mieście Siedlce zadanie to powierzono do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie. W strukturze MOPR działa **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności**. Zespół obejmuje swoim działaniem 4 powiaty: Miasto Siedlce oraz na mocy zawartych porozumień Powiat Siedlecki (ziemski), Powiat Sokołowski i Powiat Łosicki.

W Zespole zatrudnionych jest 4 pracowników administracyjnych, w pełnym wymiarze czasu pracy (w tym przewodnicząca Zespołu), których obowiązkiem jest obsługa administracyjno – biurowa, wydawanie i przyjmowanie wniosków o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, udzielanie informacji. Ponadto w Zespole, na podstawie umów cywilno – prawnych, świadczy pracę 15 specjalistów uprawnionych do orzekania (11 lekarzy, psycholog, pracownik socjalny, pedagog, doradca zawodowy), oraz 1 protokolant.

Posiedzenia składów orzekających odbywają się codziennie. Natomiast 2 do 6 razy w miesiącu równocześnie obradują dwa składy orzekające z udziałem kilku specjalistów.

Do zadań Zespołu należy wydawanie orzeczeń o:

- niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia;
- stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia;
- wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy;
- wydawanie legitymacji.

W 2010 roku wydano **5.257 orzeczeń**, o 6,72 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Orzeczenia wydawane są najczęściej na czas określony, stąd mniejsza liczba orzeczeń wydanych w 2010 roku nie uprawnia do wnioskowania o zmniejszeniu się liczby osób niepełnosprawnych.

W poniższej tabeli ujęto dane dotyczące wydanych orzeczeń w latach 2008 – 2010, w podziale na poszczególne powiaty.

Tabela 11 Orzeczenia wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2008 – 2010

Nazwa powiatu	Liczba wydanych orzeczeń		
	2008	2009	2010
Miasto Siedlce	2062	2233	2172
Powiat Siedlecki	1505	1592	1558
Powiat Sokołowski	1064	1108	926
Powiat Łosicki	660	703	601
Ogółem	5291	5636	5257

Liczba wydanych orzeczeń dla osób z Miasta Siedlce zmniejszyła się o 2,73 % w porównaniu do roku poprzedniego. Szczegółowe informacje o liczbie wydanych orzeczeń dla mieszkańców Miasta zawiera poniższa tabela.

Tabela 12 Rodzaje orzeczeń wydanych mieszkańcom Miasta Siedlce w latach 2008 – 2010

rodzaj orzeczenia \ rok	2008	2009	2010
o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych¹	471	502	453
z określeniem stopnia niepełnosprawności², w tym:	1518	1646	1641
znacznego	340	278	359
umiarkowanego	817	888	880
lekkiego	361	480	402
o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	36	45	49
o odmowie wydania orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia	37	40	29
Razem	2.062	2.233	2.172

¹ dotyczy osób przed 16 – tym rokiem życia, ² dotyczy osób po 16 – tym roku życia

W okresie sprawozdawczym wydano 1.270 legitymacji osobom niepełnosprawnym, tj. o 17,91 % mniej w porównaniu do 2009 roku.

2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych realizowana jest w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zakres rehabilitacji społecznej realizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie obejmuje **dofinansowanie**:

- ✓ likwidacji barier funkcjonalnych, tj. architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- ✓ zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (tj. pieluchomajtki, protezy, kule, cewniki, buty ortopedyczne, aparaty słuchowe),
- ✓ uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- ✓ sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
- ✓ działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie sprawuje również nadzór nad działalnością Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Środki finansowe na realizację zadań pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W poniższej tabeli przedstawiono wykorzystanie środków PFRON w latach 2008 – 2010.

Tabela 13 Wykorzystanie środków PFRON w latach 2008 – 2010

Wyszczególnienie	Liczba osób			Kwota w zł		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych	9	5	7	63.866	62.561	50.968
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	342	317	292	362.990	261.322	128.797
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	392	265	220	263.236	178.298	162.687
Dofinansowanie działalności WTZ	30	30	30	424.644	443.880	443.879
Razem	773	617	549	1.114.736	946.061	786.331
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (liczba organizacji)	0	5	6	0	25.000	20.000
Razem	x	x	x	1.114.736	971.061	806.331

Od kilku lat powiaty otrzymują niższe kwoty ogółem na realizację zadań, stąd liczba osób, które otrzymały dofinansowanie spada (szczególnie dotyczy to dofinansowania do

turnusów rehabilitacyjnych). Środki przekazywane przez PFRON nie zaspokajają w pełni istniejących potrzeb.

Środki na dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej Miasto otrzymuje wg algorytmu. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych kwota otrzymana z PFRON nie może pokrywać więcej niż 90 % kosztów działalności WTZ, do sfinansowania pozostałych 10 % zobowiązane są powiaty, na terenie których zamieszkują uczestnicy zajęć w WTZ. W 2010 roku ze środków PFRON sfinansowano koszty działalności WTZ w kwocie 443.879 zł, natomiast kwota 49.320 zł została sfinansowana przez Miasto Siedlce, Powiat Siedlecki i Powiat Łukowski. Uczestnikami WTZ w 2010 r. było **30 osób**.

W ramach nadzoru sprawowanego nad działalnością WTZ, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, działając na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta Siedlce, przeprowadzają kontrole merytoryczne i finansowe. W 2010 roku, w wyniku przeprowadzonych kontroli, nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest zadaniem zleconym gminy na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zgodnie z przepisami ww. ustawy prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają inne, niż ubezpieczeni, osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy (dysproporcji), na zasadach i w zakresie określonych dla ubezpieczonych. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonych w przepisach o pomocy społecznej. Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej jest decyzja administracyjna. W 2010 roku wydano łącznie **74 decyzji** w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla **54 osób** (w 2009 roku 49 decyzji dla 37 osób, w 2008 roku wydano 30 decyzji dla 28 osób). Gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa na sfinansowanie kosztów realizacji zadania.

VI. Pozostała działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

1. Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością następujących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej:

- „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej,
- „Domu pod Kasztanami” Domu Dziecka,
- Rodzinnego Domu Dziecka Nr 1,
- Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego,
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Siedlcach dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie i Osób z Autyzmem.

Zarządzeniem nr 67/2008 z dnia 19 lutego 2008 roku Prezydent Miasta określił zasady sprawowania nadzoru nad ww. podmiotami. Nadzór polega przede wszystkim na stałej współpracy z podległymi jednostkami, bieżącym informowaniu o wszelkich zmianach (np. przepisów prawnych), przeprowadzaniu kontroli, w szczególności w zakresie przestrzegania standardów opieki i wychowania oraz świadczonych usług.

Kontrole jednostek organizacyjnych pomocy społecznej odbyły się w oparciu o Plan kontroli na 2010 rok, ustalony przez Prezydenta Miasta Siedlce (Tabela 14) i obejmowały współpracę z rodzinami dzieci oraz pensjonariuszy. W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości, w związku z czym zalecenia pokontrolne nie zostały wydane.

Tabela 14 Plan kontroli na 2010 rok

Lp.	Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	Termin kontroli
1.	Rodziny Dom Dziecka Nr 1 w Siedlcach	sierpień 2010 r.
2.	„Dom pod Kasztanami” Dom Dziecka w Siedlcach	sierpień 2010 r.
3.	„Dom nad Stawami” Dom Pomocy Społecznej w Siedlcach	wrzesień 2010 r.
4.	Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Siedlcach	wrzesień 2010 r.
5.	Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie i Osób z Autyzmem w Siedlcach	wrzesień 2010 r.

2. Projekt „Stawiam na siebie!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2010 r., już trzeci rok, realizował projekt pn.: „Stawiam na siebie!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Priorytet VII, Poddziałanie 7.1.1).

Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności społeczno – zawodowej osób z terenu miasta Siedlce, pozostających bez zatrudnienia, korzystających z pomocy społecznej, będących w wieku aktywności zawodowej.

Wsparciem w ramach projektu w 2010 roku objętych zostało **95 osób**, w tym 15 osób kontynuujących program aktywizacyjny rozpoczęty w ramach projektu z 2009 roku. Ponadto instrument aktywnej integracji w postaci skierowania na kurs zawodowy zastosowano wobec 2 osób, należących do członków rodziny 2 uczestników, tak aby udzielane rodzinie wsparcie dało większe szanse na rozwiązanie problemów, z którymi się boryka.

Osiągnięcie celu projektu możliwe było dzięki zastosowaniu wobec każdego z uczestników co najmniej trzech **instrumentów aktywnej integracji**.

W ramach projektu zorganizowane zostały **kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe**:

- „Obsługa komputera”,
- „Księgowość”,
- „Sprzedawca”,
- „Fryzjerstwo”,
- „Pielęgnacja paznokci”,
- „Profesjonalne sprzątanie”,
- „Operator wózka jezdniowego z wymianą butli gazowej i obsługą magazynu”,
- „Kurs w zakresie konstrukcji odzieży”,
- „Kurs z zakresu oligofrenopedagogiki”.

Powyższe kursy zawodowe poprzedzone zostały warsztatami, które oprócz dostarczenia wiedzy merytorycznej, miały przyczynić się do zmiany postawy uczestników, pobudzić ich do działania i zmotywować do aktywności własnej w zakresie poprawy sytuacji życiowej. Wszystkim uczestnikom zaproponowano **warsztaty umiejętności społeczno – zawodowych**, które obejmowały w szczególności zajęcia w zakresie budowy i podniesienia poczucia własnej wartości, komunikacji interpersonalnej, asertywności, rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, prowadzenia rozmowy z potencjalnym pracodawcą, umiejętności gospodarowania budżetem domowym oraz

warsztaty z zakresu savoir – vivre, poruszające zagadnienia dotyczące podstawowych zasad etykiety i kultury zachowań w kontaktach międzyludzkich, właściwego zachowania podczas rozmowy kwalifikacyjnej z potencjalnym pracodawcą i w miejscach publicznych. Ponadto uczestnicy odbyli **spotkania grupowe i indywidualne z doradcą zawodowym**. Dla uczestników posiadających dzieci bądź innych zainteresowanych wiedzą na tematy związane z wychowaniem, zorganizowano **warsztaty umiejętności wychowawczych**. Zajęcia te, oprócz rozwijania umiejętności budowania prawidłowych relacji interpersonalnych, były również formą wsparcia grupowego. Ich celem było kształtowanie i doskonalenie umiejętności wychowawczych uczestników, wzmocnienie wśród nich poczucia odpowiedzialności za wychowanie dziecka, poznanie jego potrzeb, a także pokazanie, gdzie można szukać pomocy w rozwiązywaniu trudności wychowawczych.

W celu umożliwienia uczestnictwa w zajęciach osobom, które we własnym zakresie nie mogły zapewnić opieki nad dziećmi, zorganizowano i sfinansowano opiekunki do dzieci lub też opłacono pobyt dziecka w przedszkolu bądź żłobku.

W ramach **działań o charakterze środowiskowym** adresowanych do grup docelowych, ich otoczenia oraz mieszkańców Miasta, zorganizowano następujące przedsięwzięcia:

- **szkolenia dla kandydatów na członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Wspierania Rodziny** – obejmowały cykl warsztatów, w których wzięły udział 64 osoby. Wśród nich byli przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (w tym pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego i Domu Dziecka), Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, organizacji pozarządowych, służby zdrowia, oświaty (w tym nauczyciele i pedagodzy szkolni) oraz kuratorzy sądowi i osoby duchowne. Zajęcia warsztatowe obejmowały następującą tematykę: „Praca z rodziną dysfunkcyjną programem «Odzyskać dziecko»”, „Wychowanie w rodzinie, w tym rola ojca w rodzinie”, „Kryzys jako szansa rozwoju dla małżeństwa”, „Polskie prawo wobec przemocy w rodzinie”, „Budowanie strategii i współpraca w zespole zadaniowym. Kontakt w sytuacji pomagania rodzinie dysfunkcyjnej”.
- **projekcję filmów o tematyce społecznej** – w dniach 15 – 17 listopada 2010 r. w obiekcie NoveKino Siedlce wyświetlono filmy poruszające tematykę społeczną. Filmy cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej. W projekcjach uczestniczyło łącznie ponad 800 osób.

- **Specjalistyczny Punkt Konsultacyjny** - w Punkcie Konsultacyjnym, funkcjonującym w soboty od 12 czerwca do 11 grudnia 2010 r., uczestnicy projektu oraz inni mieszkańcy Miasta mogli skorzystać z bezpłatnych porad udzielanych przez lekarza psychiatrę, trzech psychologów oraz prawnika. Łącznie udzielonych zostało 340 porad.
- **plenerowy festyn prorodzinny** – zorganizowany został na terenie Ośrodka Wczasowo – Wypoczynkowego „Stanica” nad siedleckim zalewem. Na Festyn przybyli uczestnicy projektu wraz z dziećmi, uczestnicy z dwóch Środowiskowych Domów Samopomocy działających w Siedlcach oraz dzieci z siedleckich świetlic środowiskowych. Głównym założeniem imprezy było zapewnienie rodzinom miłego spędzenia czasu wolnego oraz pokazanie, jak rodzice wspólnie z dziećmi mogą bawić się i twórczo spędzać razem czas. Podczas festynu zaproponowaliśmy dzieciom zajęcia rozwijające zdolności emocjonalne, społeczne, ruchowo – manualne i sensoryczne. Zajęcia animacyjne poprowadzili członkowie warszawskiego Oddziału Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów i Animatorów Klanza. Uczestnicy festynu mieli również okazję zobaczyć spektakl teatru ulicznego oraz pokaz baniek mydlanych, a także uczestniczyć w warsztatach cyrkowych przeprowadzonych przez wrocławski „Teatr na Walizkach”. Podczas festynu rozstrzygnięty został konkurs na Najpiękniejszy Latawiec.

Całkowity koszt projektu „Stawiam na siebie!” w 2010 r. wyniósł **570.913,23 zł**, z czego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa sfinansowano kwotę **510.967,34 zł**.

Udział w projekcie zakończyło 80 osób. Z informacji uzyskanych od pracowników socjalnych (dane z okresu marzec/kwiecień 2011) po zakończeniu projektu **8 osób** podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy, **3 osoby** przystąpiły do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, **3 osoby** oczekują na przyjęcie do CIS, a **2 osoby** kontynuują naukę.

3. Prace społecznie użyteczne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach działając w imieniu Prezydenta Miasta Siedlce w 2010 r. organizował i koordynował realizację **prac społecznie użytecznych** na terenie miasta Siedlce. Prace społecznie użyteczne są instrumentem reintegracji społeczno – zawodowej beneficjentów pomocy społecznej. Uczestnikami prac są osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne organizowane były w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, sportu i rekreacji, organizacjach pozarządowych statutowo zajmujących

się pomocą charytatywną lub działających na rzecz społeczności lokalnej, organizacjach pozarządowych realizujących zadania pomocy społecznej oraz w instytucjach działających na rzecz społeczności lokalnej, nie działających w celu maksymalizacji zysku.

W 2010 roku **37 podmiotów** organizujących prace społecznie użyteczne, zgłosiło zapotrzebowanie na **238 miejsc pracy** (w 2009 roku na 222 miejsca pracy). Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zawierał umowy z podmiotami, kierował osoby do wykonywania prac we wskazanych podmiotach, monitorował przebieg realizacji prac, przygotowywał i wypłacał podopiecznym świadczenia za wykonywane prace społecznie użytecznych, pracownicy socjalni zawierali z osobami skierowanymi do prac społecznie użytecznych kontrakty socjalne. Realizację zadania przedstawia tabela nr 15.

Tabela 15 Realizacja prac społecznie użytecznych w latach 2008 – 2010

Rok	Osoby skierowane do p.s.u.	Osoby wykonujące p.s.u. przez okres, na jaki zostały skierowane	Osoby, które przerwały wykonywanie p.s.u. - powody		
			podjęcie zatrudnienia	względy zdrowotne/brak opieki nad dzieckiem	porzucenie wykonywania p.s.u.
2008	265	167	27	11	60
2009	285	200	12	7	66
2010	338*	215	18	17	84

* 4 osoby przerwały wykonywanie p.s.u. z innych niż ww. powody

Osoby, które porzuciły wykonywanie prac społecznie użytecznych, poniosły konsekwencje określone w kontrakcie socjalnym, tj. utraciły prawo do świadczeń z pomocy społecznej na czas określony w kontrakcie (najczęściej na 6 miesięcy).

Czas pracy w ramach prac społecznie użytecznych nie może przekroczyć 10 godzin tygodniowo. Uczestnicy za wykonywaną pracę od 01.06.2010 r. otrzymywali świadczenie w kwocie 7,10 zł za 1 godzinę pracy (do końca maja 2010 r. 6,80 zł).

Realizacja prac społecznie użytecznych odbywała się we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach. PUP, na podstawie imiennych propozycji Miejskiego Ośrodka, wydawał skierowania osobom bezrobotnym, a także dokonywał refundacji ze środków Funduszu Pracy, kwot wypłaconych świadczeń pieniężnych za wykonane prace społecznie użyteczne w wysokości 60 % minimalnej kwoty przysługującego świadczenia.

4. Współpraca z organizacjami i instytucjami

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi przede wszystkim na polu pomocy społecznej. Wśród nich wymienić można Policję, Sąd Rejonowy i Okręgowy, zakłady karne, kuratorów sądowych, Prokuraturę, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, ZUS, szkoły, ośrodki interwencji kryzysowej, publiczne i niepubliczne poradnie zdrowia psychicznego, Poradnię Leczenia Uzależnień, siedleckie parafie, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda, Kurię Diecezjalną w Siedlcach, Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań”, Bank Żywności, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Centrum Kultury i Sztuki, NoveKino, Caritas Diecezji Siedleckiej, Polski Związek Głuchych, Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Nieśłyszących, Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci z Wadą Słuchu PZG, Wioskę Dziecięcą SOS, Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Diabetyków i wiele innych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, realizując zadania wynikające z Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, współpracował również z **Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach** prowadzonym przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Usługi szkoleniowe Centrum Integracji Społecznej skierowane są do osób, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych. Bardzo często znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo i uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym oraz rodzinnym.

W utworzonych w Centrum sekcjach: **remontowo – budowlanej, porządkowo – remontowej, spawalniczej, florystyczno – bukieciarsko – ogrodniczej, szwalniczo – krawieckiej i opiekuna osób starszych**, osoby bezrobotne mają możliwość zdobycia nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Ponadto prowadzone są działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u uczestników zajęć zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na otwartym rynku pracy, pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

Rola pracowników socjalnych MOPR polega w szczególności na kierowaniu osób do uczestnictwa w zajęciach CIS, a także monitorowaniu efektów integracji społecznej i zawodowej realizowanych zgodnie z Indywidualnymi Programami Zatrudnienia Socjalnego. Indywidualny Program zawierany jest początkowo na okres próbny 1 miesiąca, a następnie na okres 11 miesięcy. Dokument uwzględnia osobistą sytuację uczestnika, jego prawa

i obowiązki oraz program reintegracji społecznej określający indywidualne formy współpracy. Pracownicy MOPR przeprowadzili w Centrum Integracji Społecznej zajęcia, podczas których omówione zostały przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz inne zagadnienia z zakresu pomocy społecznej, w tym związane z przemocą w rodzinie.

W 2010 r. pracownicy socjalni Ośrodka wydali łącznie **92 opinie** (w 2009 r. – 55 opinii, w 2008 r. – 51 opinii) wraz ze skierowaniami do zajęć w Centrum Integracji Społecznej. Z wszystkimi podopiecznymi MOPR zawarte były kontrakty socjalne. Centrum w ubiegłym roku realizowało Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego z 98 osobami bezrobotnymi, w tym z 67 osobami przyjętymi w 2010 r. i 31 osobami kontynuującymi Programy z poprzednich lat. Z informacji uzyskanych z CIS wynika, że w 2010 r. 28 osób ukończyło Program po okresie, na który został on zawarty, natomiast 23 uczestników przerwało bądź zrezygnowało z realizacji Programu.

VII. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

Na dzień 31.12.2010 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnionych było ogółem 112 osób, w tym:

- z wykształceniem wyższym magisterskim – 76 osób;
- z wykształceniem wyższym zawodowym – 12 osób;
- z wykształceniem średnim – 22 osoby;
- z wykształceniem zawodowym – 2 osoby,

Wszyscy pracownicy Ośrodka posiadają kwalifikacje wymagane na danym stanowisku pracy i nadal podnoszą swoje umiejętności poprzez podejmowanie różnych form doksztalcania i samokształcenia.

W 2010 roku poszczególni pracownicy MOPR uczestniczyli m.in. w następujących szkoleniach, kursach, konferencjach, warsztatach, sympozjach:

- „Prawo Pracy 2010 – najnowsze zmiany na 2010 r.”,
- „Prawo Pracy 2010 – 2011 zmiany, najczęściej popełniane błędy”,
- „Postępowanie administracyjne – kontrakt socjalny na tle ustawodawstwa socjalnego”,
- „Partnerstwo dla dzieci” – wieloletni program społeczny,
- „Realizacja świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w szczególności zmiana zasad przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego oraz zmiana zasad przyznawania świadczeń z tytułu urodzenia dziecka – tzw. „amnestia becikowa”,
- „Aktywna integracja na rzecz przeciwdziałania ubóstwu - inauguracja projektu systemowego MCPS”,
- „Postępowanie administracyjne – ustawodawstwo socjalne”,
- „Kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych”,
- „Nowa wersja kryteriów kwalifikujących do niepełnosprawności oraz rola i zadania pracownika socjalnego w procesie orzecznictwa”,
- „Nowa wersja zawodowych kryteriów niepełnosprawności oraz rola i zadania doradcy zawodowego w procesie orzecznictwa”,
- „Narada szkoleniowa przewodniczących i sekretarzy powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności w województwie mazowieckim”,
- „Całościowe zaburzenia rozwojowe w postępowaniu o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności”,
- „Narada szkoleniowa kadry kierowniczej powiatowego centrum pomocy rodzinie z terenu województwa mazowieckiego”,

- „Szkolenie ZUS 2010 – najnowsze zmiany i wytyczne”,
- „Szkolenie ZUS 2011 – najnowsze zmiany i wytyczne”,
- „Komputer – to nic trudnego”,
- „Rola i zadania zespołu interdyscyplinarnego”,
- „Aktywna integracja”,
- „Zakładowy plan kont w jednostkach sektora finansów publicznych w świetle „nowego” rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości – jak prawidłowo opracować?”,
- Konferencja „22 kroki do sukcesu - jak skutecznie planować lokalną politykę społeczną?”,
- „Rola partnerstwa w działaniach na rzecz integracji osób wykluczonych społecznie”,
- „Forum ŚDS”,
- Praca z rodziną dysfunkcyjną programem – „Odzyskać dziecko”,
- „Rodzina w kryzysie rozstania – pomoc prawna i psychologiczna”,
- „Budowanie strategii i współpraca w zespole zadaniowym. Kontakt w sytuacji pomagania rodzinie dysfunkcyjnej”,
- „Polskie prawo wobec przemocy w rodzinie”,
- „Kryzys jako szansa rozwoju dla małżeństwa”,
- „Wychowanie w rodzinie, w tym rola ojca w rodzinie”,
- „Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej”.

VIII. Podsumowanie

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych, w szczególności przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Działania wspierające podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie polegają w szczególności na pracy socjalnej oraz udzielaniu pomocy w formie pieniężnej i niepieniężnej.

Głównym powodem ubiegania się o pomoc społeczną jest **ubóstwo**. W 2010 roku problem ten dotyczył **1.635 rodzin**. Czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na ubóstwo jest bezrobocie. W 2010 roku liczba rodzin ubiegających się o pomoc z powodu **bezrobocia wzrosła o 2,82 % w porównaniu do roku poprzedniego i wynosiła 1.202**.

Świadczeniem pieniężnym, które w sposób bezpośredni odnosi się do faktycznej sytuacji materialnej rodzin jest **zasiłek okresowy**. Jest to świadczenie obowiązkowe, przysługuje wszystkim rodzinom spełniającym ustawowe przesłanki, w szczególności kryterium dochodowe (477 zł dla osoby samotnie gospodarującej, 351 zł na osobę w rodzinie). Obowiązkowa wysokość zasiłku wynosi 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem. W okresie sprawozdawczym pomocy w formie zasiłku okresowego udzielono **1.402 rodzinom**. Nastąpił **spadek o 4,10 %** w porównaniu do 2009 roku, w którym pomocą w tej formie objęto 1.462 rodzin. W 73 % przypadków powodem udzielenia takiej pomocy było bezrobocie. Inne powody przyznawania zasiłku okresowego to m.in. długotrwała choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Systematycznie skraca się okres korzystania rodzin z pomocy pieniężnej w formie zasiłku okresowego. W 2010 roku każda rodzina otrzymała średnio 5,88 świadczenia, tzn. że była objęta pomocą przez mniej niż 6 miesięcy.

W ostatnich latach wzrasta liczba rodzin dotkniętych **problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby**. W 2010 roku z tego powodu pomocą społeczną objęto **753 rodziny** (o **16,02 % więcej** w porównaniu do 2009 r.). Problemem bardzo często współwystępującym z długotrwałą lub ciężką chorobą jest **problem niepełnosprawności**. W 2010 r. stwierdzono go w **869 rodzinach** (o **9,86 % więcej** w porównaniu do roku poprzedniego). Systematycznie wzrasta liczba osób niepełnosprawnych uprawnionych do świadczenia w formie **zasiłku**

stałego. W 2010 roku pomoc w formie zasiłku stałego otrzymało **456 osób, o 3,17 % więcej** niż w roku poprzednim. **Wzrosła** też **o 6,06 %** w porównaniu do roku poprzedniego liczba wypłaconych **zasiłków pielęgnacyjnych**, wypłacono **20.930 świadczenia** (1.744 zasiłki średnio miesięcznie). Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności natomiast w 2010 roku wydał **dla mieszkańców Miasta 2.172 orzeczenia**. Osoby niepełnosprawne mają ogromne trudności w znalezieniu zatrudnienia.

Rodziny dotknięte problemem **bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych** stanowią nadal dużą grupę klientów MOPR. W 2010 roku w **432 rodzinach** stwierdzono występowanie tego problemu. Rodziny te, w szczególności rodziny niepełne i wielodzietne oraz rodziców niepełnosprawnych intelektualnie, objęte są poza stałym wsparciem w formie pracy socjalnej i pomocy finansowej, różnymi formami pomocy świadczonej przez środowiskowe placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego (tzw. świetlice). W 2010 roku do świetlic uczęszczało 180 dzieci.

Szczególnie niepokojące jest, że problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych dotyczy w znacznej części młodych, niezaradnych życiowo matek, wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych, które nie mając dobrych wzorców z własnych rodzin generacyjnych, wchodzą w kolejne, nietrwałe związki. Widzimy nagłą potrzebę stałego, wręcz codziennego towarzyszenia i wspierania takich rodzin. Wymagać to będzie zwiększenia liczby osób bezpośrednio pracujących z rodziną (doradców, asystentów rodzinnych).

Udzielając pomocy osobom uzależnionym od alkoholu pracownicy Ośrodka w pierwszej kolejności starają się zmotywować osoby do podjęcia leczenia odwykowego. W 2010 roku wsparciem objęto **277 rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu**. W zakresie leczenia uzależnień MOPR kontynuuje współpracę z Poradnią Leczenia Uzależnień w Siedlcach. Podopieczni korzystają również z poradnictwa i terapii prowadzonej przez Stowarzyszenie „Powrót z U”. Wielkość i rodzaj pomocy udzielanej przez MOPR uzależniona jest od decyzji osoby o podjęciu i kontynuowaniu leczenia. Osoby nadużywające alkoholu otrzymują pomoc niepieniężną (np.: posiłek, opłaty mieszkaniowe).

Od wielu lat priorytetowym zadaniem pomocy społecznej w naszym Mieście jest **dożywianie dzieci**. Wszystkie rodziny potrzebujące są objęte pomocą w formie zakupu posiłku w szkołach i przedszkolach, przyznawane są także zasiłki celowe na dożywianie dzieci do lat 6 nie uczęszczających do przedszkoli oraz zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności dla dzieci w okresie wakacji. Ponadto dzieci z rodzin najuboższych otrzymują posiłki w świetlicach pozaszkolnych. W budżecie MOPR zarezerwowano środki na pełne pokrycie potrzeb w tym zakresie. Pomoc ta udzielana jest rodzinom/osobom, których dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego rodziny/osoby. W 2010 roku

systematyczną pomocą objęto **1.709 dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym** (14 % mniej w porównaniu do 2009 roku).

Rodziny najuboższe, poza pomocą pieniężną mają możliwość uzyskania wsparcia rzeczowego w postaci odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego i żywności. Wielkość pomocy żywnościowej w ostatnich latach znacząco wzrosła, w szczególności w związku z przekazywaniem przez kraje Unii Europejskiej nadwyżek produktów żywnościowych w ramach Programu PEAD. Realizatorem tego Programu mogą być wyłącznie organizacje pozarządowe. Dystrybucją żywności unijnej w naszym Mieście zajmuje się w szczególności Polski Komitet Pomocy Społecznej, Caritas Diecezji Siedleckiej, punkty charytatywne przy parafiach i Bank Żywności. MOPR wydaje podopiecznym Ośrodka zaświadczenia o spełnianiu przesłanek do otrzymania pomocy w ramach Programu.

W 2010 roku wsparciem w formie pracy socjalnej oraz pomocą pieniężną i niepieniężną, udzielanymi na podstawie **ustawy o pomocy społecznej**, objęto **2.586 rodzin** (wzrost o 3,36 % w porównaniu do 2009 roku). Ponadto pomocy udzielono:

- na podstawie **ustawy o świadczeniach rodzinnych – średnio miesięcznie 3.695 rodzinom** (spadek o 6,17 % w porównaniu do 2009 roku),
- na podstawie **ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – średnio miesięcznie 498 rodzinom** (spadek o 7,43 % w porównaniu do 2009 roku),
- na podstawie **ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – 525 osobom** (spadek o 11,32 % w porównaniu do 2009 roku).

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności działający przy MOPR wydał w 2010 roku **5.257 orzeczeń** (spadek o 6,72 % w porównaniu do 2009 roku).

Realizacja zadań pomocy społecznej, poza pomocą materialną, wymaga odpowiedniego **zaplecza instytucjonalnego**.

Wsparcie dla osób starszych realizowane jest w szczególności poprzez zapewnienie pomocy środowiskowej w formie **usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania osób wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu**. Usługi przyznawane są w wymiarze do 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku (w sytuacjach szczególnie uzasadnionym stanem zdrowia osoby potrzebującej również w sobotę i niedzielę). Osoby, które wymagają całodobowej opieki, kierowane są do **domów pomocy społecznej**. Wszystkie osoby wymagające takiej pomocy są nią objęte w trybie ustawowym.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi obejmowane są wsparciem w formie **specjalistycznych usług opiekuńczych**, wsparciem w formie uczestnictwa w zajęciach w **Środowiskowym Domu Samopomocy** przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie, w **Środowiskowym Domu Samopomocy w Siedlcach dla Osób Niepełnosprawnych**

Intelektualnie i Osób z Autyzmem, w Warsztacie Terapii Zajęciowej i Zakładzie Aktywności Zawodowej prowadzonych przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Jakość tych form wsparcia wydaje się być wysoko oceniana przez odbiorców. Osoby z zaburzeniami psychicznymi mają również możliwość uzyskania wsparcia w formie pobytu w **mieszkaniu chronionym**. Prowadzona jest też współpraca z lekarzami psychiatrami i Oddziałem Psychiatrycznym.

Ciągle rosnąca liczba osób potrzebujących wsparcia niepieniężnego powoduje, że istnieje potrzeba stałej rozbudowy sieci placówek wspomagających. Obecnie na terenie Miasta działają **światlice wsparcia środowiskowego dla dzieci** (w 2010 roku funkcjonowało 7 świetlic), **bezpłatna łaźnia, pralnia, magazyn odzieży i sprzętu domowego, 2 magazyny i wypożyczalnię przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego**. Osoby bezdomne znajdują **schronienie w noclegowni**. Osoby opuszczające rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady dla nieletnich, zakłady karne mają możliwość uzyskania wsparcia w formie pobytu w **mieszkaniu chronionym**.

Nadal pozostają aktualne następujące potrzeby:

1. zwiększenie liczby lokali socjalnych;
2. zorganizowanie całodobowego, specjalistycznego ośrodka interwencji kryzysowej z chronionym hostelem i stałą kadrami specjalistów;
3. zorganizowanie socjalizacyjnej placówki opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci starszych (od 7 roku życia);
4. zorganizowanie dziennego, specjalistycznego ośrodka wczesnej interwencji dla dzieci z opóźnieniami rozwojowymi i ich rodzin;
5. zorganizowanie dziennego ośrodka wsparcia dla osób starszych (np. z możliwością zajęć rehabilitacyjnych).

Występuje również potrzeba wspierania i podejmowania inicjatyw promujących rodzinne formy opieki zastępczej nad dzieckiem. Aktualnie w Siedlcach funkcjonuje 70 rodzin zastępczych, wśród których 67 rodzin to rodziny spokrewnione z umieszczonym w rodzinie dzieckiem i tylko 3 rodziny to rodziny niespokrewnione z dzieckiem. W mieście nie ma zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych. Potrzeba zapewnienia opieki w zastępczych formach opieki jest ciągle aktualna. Promocja rodzicielstwa zastępczego i upowszechnianie rzetelnych i pełnych informacji dotyczących zasad funkcjonowania rodzin zastępczych zwiększyłoby szanse na powoływanie rodzin zastępczych niespokrewnionych i zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem, a w konsekwencji szanse na to, aby dzieci, zamiast być umieszczane w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, mogły być umieszczane w tych rodzinach.

Podejmując działania ukierunkowane na realizację zadań pomocy społecznej nakreślonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Siedlce do 2015 roku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie od 2008 roku realizuje projekty systemowe, których celem jest aktywizacja społeczno – zawodowa klientów pomocy społecznej.

W 2010 roku Ośrodek aplikował o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Promocja integracji społecznej (Uchwała Nr LIII/770/2010 Rady Miasta Siedlce z dnia 26 marca 2010 roku).

W ramach Poddziałania 7.1.1. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” zrealizowano **projekt** pod nazwą „**Stawiam na siebie!**”. Działaniami ukierunkowanymi na aktywizację społeczno – zawodową objęto łącznie **95 osób pozostających bez zatrudnienia, korzystających z pomocy społecznej, będących w wieku aktywności zawodowej. Aktywizacja społeczna i zawodowa** tych osób realizowana była przede wszystkim poprzez doradztwo zawodowe i pomoc psychologiczną oraz szkolenia i kursy zawodowe, dzięki którym uczestnicy projektu nabyli nowe kwalifikacje i umiejętności zwiększające ich szanse na rynku pracy. Po zakończeniu Projektu 8 osób podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy, 3 osoby przystąpiły do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, 3 osoby oczekują na przyjęcie do CIS, 2 osoby kontynuują naukę. Działania o charakterze środowiskowym, realizowane w ramach Projektu, adresowane do beneficjentów Projektu, ich otoczenia i mieszkańców Miasta, spotkały się z bardzo dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej.

W bieżącym roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje również projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII Program Operacyjny Kapitał Ludzki Promocja integracji społecznej.

Załącznik nr 1 Zestawienie wydatków budżetowych za lata 2009 – 2010

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2009 roku	Wykonanie wydatków w 2010 roku
85195 Pozostała działalność	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	-	2 204,00
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	-	341,00
	4120 – składki na Fundusz Pracy	-	54,00
	4300 – zakup usług pozostałych	-	558,00
	4740 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	836,00	-
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	198,00	-
	Razem:	1 034,00	3 157,00
85201 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	1 022 670,44	1 101 630,78
	3110 – świadczenia społeczne	168 253,48	140 872,51
	4330 – zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego	1 024,70	-
Razem:	1 191 948,62	1 242 503,29	
85202 Domy pomocy społecznej	4330 – zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	501 360,72	594 103,20
Razem:	501 360,72	594 103,20	
85203 Ośrodki wsparcia	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	97,11	130 ,21
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	177 939,53	193 131,82
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	13 905,51	14 101,16
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	29 410,00	30 218,65
	4120 – składki na Fundusz Pracy	3 850,00	3 530,66
	4140 – wpłaty na PFRON	687,78	-
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	768,00	-
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	39 478,00	23 880,00
	4240 – zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	1 931,60	500,00
	4260 – zakup energii	10 160,00	9 900,37
	4280 – zakup usług zdrowotnych	488,00	193,00
	4300 – zakup usług pozostałych	26 264,00	21 645,00
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	310,00	534,27

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2009 roku	Wykonanie wydatków w 2010 roku
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 632,00	2 853,00
	4410 – podróże służbowe krajowe	695,21	563,11
	4440 – odpisy na ZFŚS	6 333,51	6 025,08
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 199,00	480,00
	4740 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	512,00	517,00
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	3 357,00	4 300,00
Razem:		319 018,25	312 503,33
85204 Rodziny zastępcze	3110 – świadczenia społeczne	839 120,90	904 718,06
	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	178 344,17	212 031,87
Razem:		1 017 465,07	1 116 749,93
85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2900 – wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących	22 097,78	23 607,51
	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	125,45	231,22
	3110 – świadczenia społeczne	14 192 683,11	15 339 913,77
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	225 138,91	259 181,33
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	13 191,29	20 435,00
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	145 947,69	218 818,86
	4120 – składki na Fundusz Pracy	5 455,89	5 562,84
	4140 – wpłaty na PFRON	1 119,03	-
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	9 778,00	8 278,00
	4260 – zakup energii	15 700,00	18 137,00
	4280 – zakup usług zdrowotnych	260,00	375,00
	4300 – zakup usług pozostałych	87 843,00	97 941,50
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	1 333,00	833,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	2 150,00	2 300,00

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2009 roku	Wykonanie wydatków w 2010 roku
	4400 – opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	70 079,52	72 701,52
	4440 – odpisy na ZFŚS	9 896,23	9 954,48
	4410 – podróże służbowe krajowe	257,99	92,80
	4430 – różne opłaty i składki	245,00	900,04
	4510 – opłaty na rzecz budżetu państwa	144,00	180,00
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 963,50	540,00
	4740 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	2 171,40	4 000,00
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	2 220,00	5 082,00
	Razem:	14 809 800,79	16 089 065,87
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	4130 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	154 499,89	161 797,00
	Razem:	154 499,89	161 797,00
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	3110 – świadczenia społeczne	4 732 595,31	2 830 978,77
	4300 – zakup usług pozostałych	11 410,00	12 153,00
	Razem:	4 744 005,31	2 843 131,77
85216 Zasiłki stałe	3110 – świadczenia społeczne	-	1 618 517,51
	Razem:		1 618 517,51
85219 Ośrodki pomocy społecznej	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	14 520,90	14 526,49
	3030 – różne wydatki na rzecz osób fizycznych	-	300,00
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	2 287 551,33	2 513 158,16
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	169 107,05	185 032,63

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2009 roku	Wykonanie wydatków w 2010 roku
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	367 397,97	395 754,12
	4120 – składki na Fundusz Pracy	54 432,16	52 804,17
	4140 – wpłaty na PFRON	8 645,16	-
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	250,00	1 572,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	44 573,93	40 901,13
	4260 – zakup energii	37 855,53	40 277,35
	4270 – zakup usług remontowych	-	3 953,28
	4280 – zakup usług zdrowotnych	2 428,00	2 325,50
	4300 – zakup usług pozostałych	81 128,69	52 085,05
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	893,11	722,72
	4360 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	2 442,85	1 992,60
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	9 189,21	8 374,53
	4410 – podróże służbowe krajowe	28 781,93	24 664,80
	4430 – różne opłaty i składki	2 191,02	1 651,04
	4440 – odpisy na ZFŚS	82 202,83	86 156,92
	4480 – podatek od nieruchomości	2 039,00	6 127,00
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	4 372,50	1 610,00
	4740 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	6 532,12	4 622,02
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	27 659,99	24 775,16
Razem:		3 234 195,28	3 463 386,67
85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	3020- nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	-	200,00
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	59 691,00	66 883,61
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	-	5 269,00
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	9 570,00	10 721,97
	4120 – składki na Fundusz Pracy	1 518,00	1 701,40
	4140 - wpłaty na PFRON	296,14	-
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	1 486,63	1 800,00
	4260 – zakup energii	11 829,20	10 327,11
	4300 – zakup usług pozostałych	3 249,89	3 327,68

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2009 roku	Wykonanie wydatków w 2010 roku
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	896,42	700,00
	4400 – opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	3 000,00	7 431,00
	4430 – różne opłaty i składki	2 290,00	-
	4440 – odpisy na ZFSS	2 611,00	3 667,44
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	280,00	-
	4740 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	300,00	300,00
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	800,00	500,00
	Razem:	97 818,28	112 829,21
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	3020- nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzenia	-	700,00
	4010 – wynagrodzenie osobowe pracowników	72 334,00	71 560,00
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 270,01	5 711,38
	4110 – składki ZUS	11 734,00	11 126,00
	4120 – składki na Fundusz Pracy	1 861,99	1 202,00
	4410 – podróże służbowe i krajowe	-	1 850,62
	Razem:	91 200,00	92 150,00
85295 Pozostała działalność	3110 – świadczenia społeczne	931 935,18	1 105 766,66
	Razem:	931 935,18	1 105 766,66
85311 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	1 644,00	1 762,28
	Razem:	1 644,00	1 762,28
85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	4010 – wynagrodzenie osobowe pracowników	124 056,63	138 249,00
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	8 394,18	10 044,70
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	20 326,00	22 330,00
	4120 – składki na Fundusz Pracy	3 203,00	2 838,00
	4140 – wpłaty na PFRON	569,89	-
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	116 849,00	118 726,00

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2009 roku	Wykonanie wydatków w 2010 roku
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	42 485,08	8 017,00
	4260 – zakup energii	8 787,00	10 432,00
	4280 – zakup usług zdrowotnych	253,00	293,00
	4300 – zakup usług pozostałych	103 418,00	120 765,01
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	204,00	208,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	3 949,00	3 264,89
	4410 – podróże służbowe i krajowe	718,86	420,40
	4440 – odpisy na ZFSS	4 096,00	4 600,00
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	191,55	-
	4740 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	4 292,46	2 414,00
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	5 700,00	4 398,00
	Razem:	447 493,65	447 000,00
85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	837,00	2 000,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	10 000,00	5 000,00
	4300 – zakup usług pozostałych	-	8 000,00
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	9 163,00	5 000,00
	Razem:	20 000,00	20 000,00
	RAZEM:	27 563 419,04	29 224 423,72

Załącznik nr 2 Zestawienie dochodów budżetowych za lata 2009 – 2010

Rozdział	Paragraf	Wykonanie dochodów w 2009 roku	Wykonanie dochodów w 2010 roku
85201 Placówki opiekuńczo - wychowawcze	0680 – Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci (wychowanków) w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych	13 960,53	3 406,92
	0920 – Pozostałe odsetki	253,30	63,87
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	-	11,70
	2910 – Wpływy ze zwrotu dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	-	772,53
	Razem:	14 213,83	4 255,02
85202 Domy pomocy społecznej	0830 – Wpływy z usług	22 591,43	13 032,40
	0920 – Pozostałe odsetki	253,20	83,45
	0970 – Różne dochody	-	214,20
	Razem:	22 844,63	13 330,05
85203 Ośrodki wsparcia	0830 – Wpływy z usług	13.691,16	8 611,43
	0920 – Pozostałe odsetki	13,22	14,34
	Razem:	13 704,38	8 625,77
85204 Rodziny zastępcze	0680 – Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci (wychowanków) w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych	-	7 428,06
	0830 – Wpływy z usług	7 882,20	-
	0920 – Pozostałe odsetki	276,23	24,71
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	3 155,11	152,13
	Razem:	11 313,54	7 604,90

Rozdział	Paragraf	Wykonanie dochodów w 2009 roku	Wykonanie dochodów w 2010 roku
85212	0690 – Wpływy z różnych opłat	88,00	1 188,00
Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0920 – Pozostałe odsetki	35 581,91	33 119,89
	0970 – Wpływy z różnych dochodów – zaliczka alimentacyjna komornik	121 808,48	45.837,18
	0970 – Wpływy z różnych dochodów – świadczenia rodzinne	20 524,95	-
	0970 – Wpływy z różnych dochodów – zaliczka alimentacyjna Petent	2 350,00	-
	0970 – Wpływy z różnych dochodów - fundusz alimentacyjny	318 167,89	-
	0970 – Wpływy z różnych dochodów - fundusz alimentacyjny z innych gmin	11 317,59	-
	0970 – Wpływy z różnych dochodów - zwrot nienależnie pobranych świadczeń	4 496,82	27 785,40
	0980 – Wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – wpływy funduszu alimentacyjnego z innych gmin	-	10 432,00
	0980 – Wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – wpłaty dłużników alimentacyjnych	-	357 153,39
		Razem:	514 335,64
85213	0970 – Wpływy z różnych dochodów	831,82	1 348,96
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach Centrum Integracji Społecznej			
	Razem:	831,82	1 348,96

Rozdział	Paragraf	Wykonanie dochodów w 2009 roku	Wykonanie dochodów w 2010 roku
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	0830 – Wpływy z usług	1 339,22	763,90
	0920 – Pozostałe odsetki	328,46	86,95
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	9 753,57	8 308,79
	2910 – Wpływy ze zwrotu dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	3 939,44	-
	Razem:	15 360,69	9 159,64
85216 Zasiłki stałe	0920 – Pozostałe odsetki	-	12,55
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	-	7 385,36
	Razem:	-	7 397,91
85219 Ośrodki pomocy społecznej	0570 – Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	-	3 000,00
	0580 – Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	11,96	-
	0690 – Wpływy z różnych opłat	237,60	79,20
	0920 – Pozostałe odsetki	901,68	16 566,44
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	1 375,11	10 982,93
Razem:	2 526,35	30 628,57	
85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	0920 – Pozostałe odsetki	57,44	-
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	5 502,69	3 598,94
	Razem:	5 560,13	3 598,94
85228	0830 – Wpływy z usług	243 139,81	262 214,16

Rozdział	Paragraf	Wykonanie dochodów w 2009 roku	Wykonanie dochodów w 2010 roku
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	0920 – Pozostałe odsetki	478,51	486,45
	2910 - Wpływy ze zwrotów dotacji pobranych w nadmiernej wysokości lub wykorzystanych niezgodnych z przeznaczeniem	29 260,96	-
	Razem:	272 879,28	262 700,61
	OGÓŁEM DOCHODY	874 422,31	824 166,23

**Załącznik nr 3 Zestawienie wydatków poniesionych w 2010 r. na realizację
Projektu „Stawiam na siebie!”**

Rozdział	Paragraf	Wydatki w zł
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	3119 – świadczenia społeczne	59 945,89
	Razem	59 945,89
85395 Pozostała działalność	4017 – wynagrodzenia osobowe pracowników	72 161,18
	4019 – wynagrodzenia osobowe pracowników	3 820,24
	4117 – składki na ubezpieczenie	13 691,55
	4119 – składki na ubezpieczenie	724,81
	4127 – składki na Fundusz Pracy	2 143,00
	4129 – składki na Fundusz Pracy	113,39
	4177 – wynagrodzenia bezosobowe	51 356,43
	4179 – wynagrodzenia bezosobowe	2 718,90
	4217 – zakup materiałów i wyposażenia	15 645,36
	4219 – zakup materiałów i wyposażenia	828,27
	4307 – zakup usług pozostałych	316 871,00
	4309 – zakup usług pozostałych	16 775,71
	4377 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	2 542,10
	4379 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	134,57
	4417 – podróże służbowe krajowe	1 299,24
	4419 – podróże służbowe krajowe	68,76
	4447 – odpisy na ZFŚS	2 487,89
	4449 – odpisy na ZFŚS	131,71
	4747 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	1 606,31
	4749 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	85,03
	4757 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	5 472,18
	4759 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	289,71
		Razem
	Razem wydatki	570 913,23